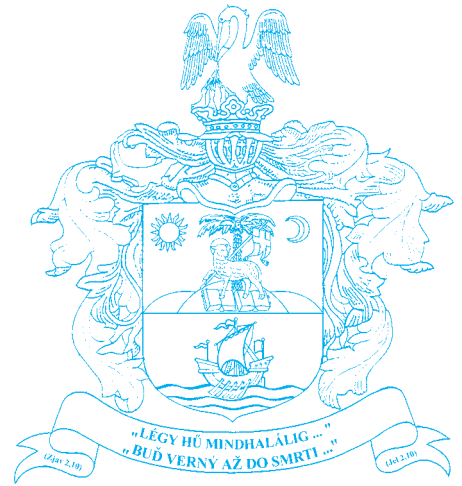

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXII. évfolyam

10. szám

Komárom, 2011. október

Ára 35 cent

HÁROM TÉTELLEN A REFORMÁCIÓRÓL

„És monda nékem: Embernek fia! vajjon megélednek-e ezek a tetemek? és mondék: Uram Isten, te tudod! És monda nékem: Prófétájl e tetemek felől és mondjad nékik: Ti megszáradt tetemek, halljátok meg az Úr beszédét!” (Ez 37,3–4). Manapság egyre többen értelmezik újra a reformáció fogalmát s fogalmazzák meg: re-reformálódunk kell! Számomra a reformáció alap gondolata két kulcsszó köré összpontosul: *megújulás* és *újjáéledés*. Ezek alapján láttatnék Isten országának történelméből három „református” alaphelyzetet.

A Kidron-patak völgyében járunk. Szomorú látvány tárul az ember szeme elé: nincs semmi életre utaló jel, minden szörnyű és lehangoló. Emberek már rég nem járnak ide, elfeledték már ezt a helyet, gyászos és szomorú események színhelyét. Izrael népe fogságban van, harcban elesett halottai csontjával pedig tele a völgy. Mit tehet itt ember? Egymaga semmit. De történik valami: Isten elragadja Ezékielt, és a Szentlélek közvetítésével eljuttatja őt ebbe a siralomvölgybe. Mindent alaposan megsemlélhet: a pusztulás mértékét, a kiszáradt csontokat, és szembe-sülhet önmaga tehetetlenségével is, hisz szavai nem érték el a kellő hatást, hiába profétált. Isten azonban közbelép, és a történések nem várt fordulatot vesznek. Megélednek-e ezek a csontok? Ember, mit válaszolsz? Hiszel benne vagy lehetetlennek tartod? Nem kell és nincs is szebb válasz erre a kérdésre, mint Ezékiel akkori válasza: Uram, te tudod! S felhangzik Isten szava: Prófétájl! Nem bonyolult orvosi eszközök, hanem az Úr szavának a hirdetése termi meg ezt a csodát.

A második alaphelyzetben Wittenbergben járunk, 494 évvel ezelőtt. Él itt egy Luther Márton nevű szerzetes, aki egyháza elveivel már régen nincs kibékülve. Látja a meghasonlásokat, a visszasságokat, a kicsapongásokat, az önkényes hatalmi harcokat. Ám lát mást is: azt, hogy az emberek már mindentől megcsömörlöttek, elfordulnak az egyháztól, csak a bűnbocsátó cédulákat vásárolják; s ezzel már ki is fejezték mindent. Az egyház élete pedig belülről halott – akár az ezékieli csontokhoz is lehetne hasonlítani. A Lélek ereje megragadja ezt az embert is, és felsejlik lelkében a felhívó hang: Prófétájl ezeknek a halott csontoknak! És október 31-én a profétai szó írásba foglalva ott van a vártemplom kapujára függesztve. És elindul valami,

mondhatni: a halott tetemek kezdenek megéledni, új erőre kapnak, Lélek kerül beléjük: az új eszmének és hitnek a lelke. Egyre többen csatlakoznak ehhez a mozgalomhoz, akarnak megújulni és újjáéledni eddigi hitbéli bódultságukból. Végre érthetik is az ígét, és az ige egyre többeket szólít meg, egyre többen élik át az újjászületés drága ajándékát. Isten életre gyúrta a hitben halottakat, megújította az egyházat. Egy évszázad alatt a reformáció követői egyre nagyobb számban lesznek jelen mindenütt. Később persze jönnek az elfojtások, a megtorlások, de az eszme, a vívmány, a reformáció megmaradt – mind a mai napig. De nézzük csak meg alaposabban, hogyan!

2011. október 31-én ismét a reformáció napjára emlékezünk. Hitvalló ősökre, egyházat megújító és fenntartó nagy nevekre: Luther, Kálvin, Zwingli, Méliusz, Szegedi Kis István, Bethlen, Bocskai... Biztos vagyok benne, eltölti keblünket a büszkeség,

hogy mi is reformátusok vagyunk. Ám napjaink reformátusságának globálisan megingt csak azt kell tapasztalnia, mint Ezékielnek: valójában a Kidron medrében járunk. Vanak örömeink, de ha mögéjük nézünk, árnyaltabb lesz az örömkép. Tíz éve mennyire örvendtünk a 109 ezer reformátusnak. A kérdés csak az,

tíz esztendő elteltével hol van ez a tömeg, és az arra hivatottak mennyit tettek érte, hogy a zöme meglegyen és hitre jusson. Képletesen szólva: még mindig szétszórt csontokként hevernek közülük sokan... Ám hisszük – és ez ad nekünk új erőt –, hogy Isten akarataival megéledhetnek. Ehhez azonban kellünk mindannyian, hogy munkába állíthasson bennünket is az Úr.

Profétájl ezeknek a száraz csontoknak! Ez ma a feladat, ez ma a küldetés: profétálni, bizonyosságot tenni, egyházhoz való tartozásunkat megvallani. Ha így teszünk, akkor a Lélek elvégzi a munka többi részét. És akkor megelevenednek a ma még száraz csontok, élővé lesznek, megtelnek templomaink, ahol majd egyre többen dicsérik Istent. Ebben a profétai látásban bízva megyünk tovább az úton, ezt a feladatot vállaljuk fel, hogy lehessen szívben, lélekben, gyülekezetben igazi református reformáció.

Lévai Attila

Tollas Tibor

OKTÓBER 23.

*Rian a föld, a falak dőlnek,
Kék harsonákkal zeng az ég.
S barlangjából a dohos kőnek
Az ember újra fényre lép.*

*Fonnyadt testünket záporozza,
Sápadt arcunkra hull a nap,
S szédülten, szinte tántorogva
Szabadság, szívjuk sugarad.*

*Sötétből tárul ki a szívünk:
Nyíló virág a föld felett.
A szolgálásból fényt derítünk,
Fegyver nélkül is győztesek.*

Az ÚR színe előtt

Istenem, aki örök szeretet vagy, bocsásd meg nekem, hogy olyan késedelmes voltam engedelmelkedni Teneked, hogy mindeddig olyan rút módon visszaéltem a Te türelmeddel és szívélyes hívásoddal, hogy csak kevésé tartottam magamat a Te komoly figyelmeztetéseiteidhez. Ne engedd, hogy továbbra is a Te útidon kívül bolyongjak és megkeményítsem a szívemet. Segíts nekem, hogy készségesen engedelmeskedjem a Te kegyelmed hívásának, hogy kellő mértékben vágyjam utánad, ismét részesedjem atyái kegyelmedből és gyermeki örökségemből Jézus Krisztus, a Te Fiad, a mi Urunk által. **Ámen.**

Johann Arndt

dékről van szó – azért, mert abban, amit kegyelmedből kaptak és elfogadtak, háládatosságból hüek maradtak és nem hagyták magukat letéríteni az elszakadás és a hitetlenség útjára.

A győzteseknek szóló végső ígéret itt is kétféle. Az első a fehér ruha, amelybe a győztest öltöztetik. Jelképe a megváltásnak, a tisztaságnak és a dicsőségnak (vö. *ApCsel 6,11*). A *Jel 7*-ben arról van szó, hogy János a trónus és a Bárány előtt az Izrael törzseiből származó száznegyvennégy-ezer mellett végtelen tömeget látott állni minden nemzetből, akik fehér ruhába voltak öltözve. És itt a válasz a kérdésre, hogy kik azok, akik elnyerték a fehér ruhát. A trónus előtt levő vének közül egy azt feleli, hogy akik nagy nyomorúságból jönnek, és megmosták és megfehérítették ruhájukat a Bárány vérében (*7,14*). Tehát ahhoz, hogy ruháink fehérek legyenek, meg kell őket mosnunk az egyetlen tisztítószertben, amit számunkra maga Isten készített: Fia, a Jézus Krisztus vérében.

A győzteseknek szóló másik ígéret az, hogy nevük nem lesz kitörölve az élet könyvéből (*5b v.*), hanem az Úr Jézus vállást tesz nevükről a mennyei Atyja előtt, amint ők is vallást tettek Jézus nevével a Földön az emberek előtt. A kép, hogy Isten előtt ott az élet könyve (vö. *20,12*), bár korhoz kötött, mégis érthető, és azt hirdeti, hogy neveink Isten előtt nem vesznek el. Maga az Úr Jézus kezkesedik ezért, aki beírta őket akkor, amikor kiválasztott minket, és mi Őt hit által megismertük és vallást tettünk nevével az emberek előtt. Ő tehát a biztosítéka és kezese a mi üdvösségünknek. „*Akinek van füle, hallja meg, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek!*” (*6. v.*)

Ján Janovčik

A jelenések könyve gyülekezeti levelei LEVÉL A SZÁRDISZI GYÜLEKEZETHEZ

Az ősi Szárdisz városa a lüdiai királyok székhelye volt. Közülük Krózus a legismertebb, aki a gazdagságával tűnt ki. Amikor a levél az ottani gyülekezetnek íródott, a város már csak a korábbi dicsőségéből élt, mivel gazdagsága és látszólag bevehetetlen erődjé ellenére különféle hódítók uralma alá került. A keresztyén gyülekezetéről (csak itt van említve) sokat nem tudunk, de a történelemből tudjuk, hogy egészen a 15. századig létezett, amikor is a város teljesen elpusztult. A régészeti ásatások során némely pogány templom mellett keresztyén templom fálait is felfedezték, a 4. századból.

Az Úr Jézus a „gyülekezet angyalának” és általa az egész gyülekezetnek úgy mutatkozik be, mint „*akinél az Isten hét lelke [a teljesség] és a hét csillag van*” (*1. v.*). A lélekre, aki megeleveníti azt is, ami halódik, nemcsak az akkori gyülekezetnek van szüksége, hanem az egész egyháznak minden időben. Hozzá kell az egyháznak állandóan fordulnia, hogy élő egyház legyen; a szárdiszi pedig nem ilyen. Az Úr ugyanis akárcsak az előző levelekben, itt is azt mondja, hogy ismeri cselekedeteiket, de nem tudja őket dicsérni; ellenkezőleg, kritika tárgyát képezik: „*...az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy*” (*1b v.*).

A neved szerint élsz, élőnek tűnsz a saját szemedben és talán a környezetednek is, de az Úr tekintete és értékelése más: halott vagy. Fizikailag még élsz, de lelkiileg halott vagy. Saját állapotát az ember magától fel sem ismeri, az Úrnak kell neki megmondania igéje által. Ezért figyelni kell az igére, mert csak az nyithatja meg

az ember szemét az állapotára és ébresztheti fel lelki alvásából. Ha valaki lelkileg alszik, sőt halott, akkor nem látja önmagát, sőt segíteni se tud magán. Itt csak az Úr Lelke segíthet, mert az életre tudja keltetni azt is, ami halott. Ezékiel próféta könyve 37. fejezetében száraz, halott csontokról van szó. A próféta a kérdésre, hogy megelevenednek-e, kénytelen azt válaszolni, hogy „Uram, te tudod!”, mivel semmilyen emberi hatalom nem elevenítheti meg őket. Aztán parancsot kap, hogy hívja a Lelket, hogy fújjon rá a halott csontokra; és amikor így tesz, a Lélek hatni kezd, és kezdenek megelevenedni a száraz, halott csontok. Ebben a levélben is szól a parancs: „*Ébredj fel, és erősítsd meg a többieket, akik halófélben vannak*” (*2a v.*); „*Emlékezzél tehát vissza, hogyan kaptad és hallottad: tartsd meg azt, és térj meg!*” (*3a v.*).

De nem mindenki halott: „*...vannak nálad néhányan Szárdiszban, akik nem szennyezték be a ruhájukat*” (*4a v.*). Semelyik keresztyén gyülekezet, tehát ez sem egyszínű és uniformizált. Azok közt, akik alusznak és halottak, vannak olyanok is, akik a keresztségnél kapott fehér ruhájukat és életüket nem szennyezték be hitetlenséggel és bálványimádással. Nem lettek büszkék, nem hagyták el a gyülekezetet, nem váltak bírakká, hanem tudták, hogy az Úr tud róluk és nem feledkezett meg róluk. Az Úr nekik üzeni, hogy vele fognak járni fehér ruhában, mert méltók rá (*4b v.*). De az, hogy méltók rá, nem jutalom az érdemeikért, amire netalán jognak lenne, hanem kegyelmi jutalmi aján-

Isten az egység és a békeesség lelkét adta nekünk Egyházunk püspökének körlevele

Kedves Testvérek! Pál apostol az Efezusi levélben felszólítja a keresztyéneket: „...teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békeesség kötelékével” (Ef 4,2–3). Ezek az igék arra vezetnek, hogy Önöket, kedves testvéreim a szlovák gyülekezetekben, a jelenlegi helyzetben mint a püspökük megszólítsam.

Nagyon sajnálom, hogy a ratifikációs nyilatkozat meg nem értése – amivel egyházunk fenntartással csatlakozott a Magyar Református Egyházhoz – feszültséget teremtett közöttünk, ezért szeretném az egész ügyet ily módon megmagyarázni és hozzájárulni ahhoz, hogy igyekezzünk megtartani a Lélek egységét a békeesség kötelékével.

A Magyar Református Egyház azokat az egyházközségeket fogja egybe, amelyek a Kárpát-medencében a kálvini reformáció következtében jöttek létre. Ezek a közösségek a reformáció óta a Második helvét hitvallás és a Heidelbergi káté hitvallási elveinek alapján hirdetik Isten igéjét. A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház gyülekezetei is részesei ennek az örökségnek, legyenek magyar vagy szlovák nyelvűek, vagy akár kétnyelvűek. Lelkipásztoraink ugyanolyan palástot viselnek, ugyanaz a liturgia van érvényben, ugyanúgy keresztelünk és úrvacsorázunk, ugyanazokat a zsoltárokat énekeltük, a feltámadás reménységében ugyanúgy búcsúzzunk szereteteinktől. Bárhova is megyünk ebben a térségben, legyen szó bármelyik debreceni templomról vagy egy kis erdélyi hegyi falu templomáról, vagy Komáromról és Töketeresről, mindenki számára nyilvánvaló, hogy ugyanazon közösségről van szó.

A Magyar Református Egyház és a Magyarországi Református Egyház közti különbség

A Magyar Református Egyház nem hierarchikus intézmény, mint római katolikus testvéreink egyháza. Itt nincs alá- és fölérendeltségi viszony. Egyik egyházkerület püspöke és főgondnoka sem alá- vagy fölérendeltje a másikénak. A szlovákiai reformátusok életét továbbra is a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinata irányítja. Zsinatunk az egyedüli döntéshozó szerv minden kérdésben.

A csatlakozás semmi esetre sem jelenti, hogy egyházunk a magyarországi

püspököknek lenne alávetve. A Magyarországi Református Egyház csak a Magyar Köztársaság területén található. Négy egyházkerülete van, miközben minden püspöknek csak a saját egyházkerületére terjed a hatásköre. A magyarországi négy püspök egyikének se terjed ki a jogköre a Szlovák Köztársaság területén élő református keresztyénekre. A Magyar Református Egyház öt (magyarországi, romániai, ukrainai, szerbiai és szlovákiai) református egyház kötelékének az elnevezése. A közeljövőben várható a Horvátországi Református Keresztyén Egyház csatlakozása is.

A fenntartás jelentése

A ratifikációs nyilatkozattal azt akarjuk elérni, hogy a Magyar Református Egyházhoz úgy csatlakozhasson egyházunk, hogy a belépés ne vonatkozzon a két szlovák egyházmegyére. Olyan módot kerestünk, hogy egyházunk belépessen, de egyidejűleg a két szlovák egyházmegye ne tartozzék a Magyar Református Egyházba. A fenntartás tehát egyszerűen azt jelenti, hogy a két szlovák egyházmegye tulajdonképpen kivételt élvez a csatlakozás alól. A ratifikációs nyilatkozat ezt a *semlegesség* szóval fejezi ki. A két szlovák egyházmegye és a Magyar Református Egyház között a ratifikációs nyilatkozat szerint kétoldalú semlegesség áll fenn. Ez azt jelenti, hogy a Magyar Református Egyház semmit sem írhat elő a két szlovák egyházmegyének. Ezt a jogot éppen a fenntartás intézménye garantálja számukra.

A Magyar Református Egyház hatásköre

A Magyar Református Egyház nem jogi személy. Nincs székhelye, postacíme, titkársága; nincs bankszámlája sem. Az, hogy nem jogi személy, azt jelenti, hogy a jog szempontjából nem létezik; tehát nem is utasíthatja semmire a részegyházait. Ami jogilag nem létezik, az nem írhat semmit elő annak, aki jogilag létezik.

A Magyar Református Egyház az egyezség elvén áll. Ez azt jelenti, hogy a Magyar Református Egyház zsinata

csak olyan törvényt fogad el, amelyben az összes részegyház megegyezik. Ez azt jelenti, hogy a Magyar Református Egyház nem írhat elő semmit és nem diktálhat nemcsak a két szlovák egyházmegyének, amelyek semlegesek, hanem egyházunk további hét magyar egyházmegyéjének sem. Abban az esetben, ha egyházunk úgy dönt, hogy a Magyar Református Egyház valamely döntését érvényesíti a mi egyházunk életében is, a ratifikációs nyilatkozatban világosan ott áll, hogy ezt a szlovák egyházmegyék érdekeire való tekintettel fogja tenni. És a megnyugvás érdekében lehetséges kiegészíteni a ratifikációs nyilatkozatot abban az értelemben, hogy ha a Magyar Református Egyházból bizonyos dolgokat átveszünk, azok a szlovák egyházmegyéket csak abban az esetben érintenék, ha egyetértenek velük. Például az összes részegyház megegyezne az istentiszteletek közös módjában, de a szlovák egyházmegyék a közös liturgiát csak akkor használnák, ha egyetértenének vele.

A nyelv kérdése

A csatlakozás semmi esetre, a legkisebb mértékben sem korlátozza a szlovák nyelv használatát gyülekezeteink életében. És ez érvényes nemcsak a két szlovák egyházmegyére, hanem a többi hétre is. A csatlakozás után is egyedül maga a gyülekezet dönt az istentiszteletek nyelvről.

Befejezés

Utólag látom és kénytelen vagyok megengedni és beismerni, hogy ezeket a dolgokat nem magyaráztuk meg kellőképpen és időben. Abból indultunk ki, hogy a szlovák egyházmegyéknek semlegességük lesz, így a Magyar Református Egyházba való belépésünk nem fogja őket zavarni. A realitás az, hogy az egyik oldalon vágyunk arra, hogy megéljük a közösséget a más országokban élő magyar reformátusokkal, és egyidejűleg vágyunk erre a közösségre a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházban élő szlovák reformátusokkal is.

Éppen ezért szeretnék biztosítani minden szlovák reformátust, hogy a püspök (Folytatás a 4. oldalon)

(Befejezés a 3. oldalról)

kük vagyok és az szeretnék továbbra is maradni. Isten és a gyülekezet színe előtt arra esküdtem, hogy építeni és védelmezni fogom a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházat. Azt, hogy vannak kérdések, melyeket másként látunk, természetesnek tartom. Azt viszont viszszaautasítom, hogy a megtörtént események ellentétesek egyházunk érvényes rendjével. Ellenkezőleg: sajnálatosnak tartom, hogy református közösségünk belsőleg és külsőleg destabilizálódott, mégpedig olyan egyháztagok hozzájárulásával, akik nem gátolták az indulatok szítását, holott a szolgálatban az egész egyház érdekeit kellene szem előtt tartaniuk.

Isten az egység és a békesség lelkét adta nekünk Egyházunk püspökének körlevele

Püspöki esküm értelmében ismét hangsúlyozom, hogy védelmezni fogom minden szlovákiai református érdekeit, és nem engedem meg, hogy bármilyen módon korlátozódjanak, illetve csorbuljanak jogaik egyházunkban, amely kétnyelvű volt és ma is az, amelyben négy évszázada egymás mellett élünk. Ez a mi közös egyházunk. Elődeink a múltban sokszor szenvedtek üldöztetést meggyőződésük miatt. A belső nézeteltéréseket viszont lelki közösségben folytatott disputa, vita, dialógus útján oldották meg, nem médiumokon keresztül

történő, tendenciózus és féligazságokat tartalmazó üzenetetés által. Ezért foglalkoztunk ezzel a kérdéssel a Zsinati Tanács utolsó ülésén, majd a Zsinati Elnökség ülésén, és fogunk vele ismét foglalkozni a Zsinati Tanácsban, hogy testvéri szeretetben keressük és találjuk meg a megoldást erre a problémára.

Isten az egység, a békesség és a szeretet lelkét adta nekünk. Élünk ezzel a lélekkel. Áldás és békesség kívánásával:

Fazekas László, püspök

Komárom, 2011. augusztus 24.

tok vadul törtek rá, keserű kérdések gyötörték, melyekre nem talált magyarázatot.

A temetésen döbbsent rá, mennyire megváltozott. Valami megpattant benne. Egész lénye különös belső feszültségbe, kópáncélba merevedett. Meghasonlott Istennel, a világgal, magába fojtva a bánatot, a reményt, az enyhülést hozó könyveket.

*

A fájdalmas esemény után néhány hónappal váratlanul ő is megbetegedett. Egy teljesen véletlenszerű vizsgálat során daganatot diagnosztizáltak nála. A főorvos azonnali műtétet javasolt. A sürgősség miatt szövettani vizsgálatra is csak utólag kerülhetett sor. Kérdésére, hogy mennyi ideig élhet még, az orvos azt felelte: ha rosszindulatú, legfeljebb négy hónapig. Nagyon megdöbbsent! Első gondolata Isten volt. De aztán drága halottjára emlékezve, konok daccal úgy döntött, magának nem kéri a segítségét.

Meglepetésére valami olyan belső erő töltötte el, hogy ő volt az, aki vigasztalni tudta kis családja elkeseredett tagjait. Csak később értette meg, hogy Istentől kapta az erőt, aki kérés nélkül is visszaadta az egészségét. Tudatosította, hogy mindig az Úr dönt az ember sorsáról. Nem kell kérni, követelni, perelni vele; számonkérés helyett inkább imáinkba kell foglalnunk a nevét, mert csak Ő tudhatja, mi végre vagyunk a világon...

Hitében megerősödve azóta is dicséri a Mindenhatót, hálát adva kegyelméért, melyben naponta részesíti. „*Mind jó amit Isten térszen, / Mindörökké ezt valom*” (272,6).

Kissné Békési Júlia

IN MEMORIAM...

Egy tragédiából származó felismerés

Állt a sír előtt. Harminchárom éve, hogy minden évfordulón kijön hozzá. Miközben a virágokat vízbe teszi, az emlékek zsilipítőre árként szakadnak fel a szívéből.

Istenem, már harminchárom esztenedeje! S mégis olyan elevenen él benne a tragédia minden mozzanata, mintha csak tegnap történt volna... A katonakórház szigorú, fegyelmet parancsoló urológus főorvosa visszavonhatatlan tényként közölte az egyetlen gyermek aggódó szüleiével a diagnózist: a vesék életfunkciója eddig tartott, menthetetlen. De – mert átérzte a szülők mérhetetlen fájdalmát, reményvesztettségét – hozzátette, hogy mindent elkövetnek, ami orvosilag lehetséges. A dialízis sokat segíthet, meg aztán, csodák mindig történhetnek...

Szinte belekapaszkodott az említett csoda lehetőségébe. Pestre kellett utaznia egy hétre. Azon a reggelen indult, mikor a beteget ismét kórházba kellett szállítani. Nagyon megijedt, mert az orvosok azt mondták, még egy rosszullétet nem él túl. Mindig erős hitben élt, amit a legnehezebb időkben is megőrzött. Pesten is minden reggel egy közeli templomban kezdte a napot. Megszállottan imádkozott a fiú gyógyulásáért; segítségért, könyörületért esedezve a Mindenhatóhoz. És egész héten nem jött a rettegett, hazaszólító távirat. Meg volt győződve: a csoda bekövetkezett.

Vasárnap este ért haza. A beteg még élt, de másnap reggel a halál örökre lezárta szemét. Máig hiszi: őt várta csak.

Különös kapcsolat volt az övék, szinte testvéri, bár csak rokonok voltak. Egy-

kék voltak mindketten, talán azért is ragaszkodtak annyira egymáshoz. Félsva-vakból, tekintetekből is megértették egymást. Hét évvel volt idősebb, de a fiú ugyanannyival érettebb. Nagyfokú tudás- és érdeklődési vágy, cselekedeteiben kitartás jellemezte. A pozsonyi Comenius Egyetem geográfiai szakán végzett. Július elején volt a diplomaosztás, s a következő év augusztusában már temették. Ígéretes életpályát tört ketté a halál. Azóta is sokszor elképzelt, mire vihette volna az életben. Terveit ismerve bizto-

san tudja, munkájával az emberek javát szolgálta volna. Élete utolsó órájáig ambiciózus volt, és megőrizte optimizmusát. Zokszó nélkül tűrte a megpróbáltatásokat, pedig a gyakori dialízist szervezete egyre nehezebben viselte. Könyörtelen, emberpróbáló napok voltak ezek, mégsem adta fel, nem roppant össze. Állandóan tervezett, határozott jövőképe volt. Vajon sejtette-e az igazságot vagy ő is reménykedett?

Most is elevenen él benne a fájdalom, a csalódás, amit az elvesztésekor érzett. Nem tudta felfogni, nem akarta elfogadni a történeteket. Akkoriban az éjszakái voltak a legkegyetlenebbek: a gondola-

Az élet természetes velejárója, hogy az ember egyszer csak komolyan kezd érdeklődni (jó esetben) a másik nem iránt.

Manapság pillanatok elegendőek ahhoz, hogy a fiatalok „járjanak”. Az pedig, hogy oly nehezen kötnek ki az egy életre szólónál, szintén nagyon tipikus. Nyáron a Csillagponton Komlósi Piroska pszichológus előadásában hallottam, hogy mennyire haragszik, amikor azt hallja egy fiatal szájból: nem biztos magában, a kapcsolatában, abban, hogy ő-e az igazi. Későn érnek meg az emberek az elköteleződésre – mondja a szakember.

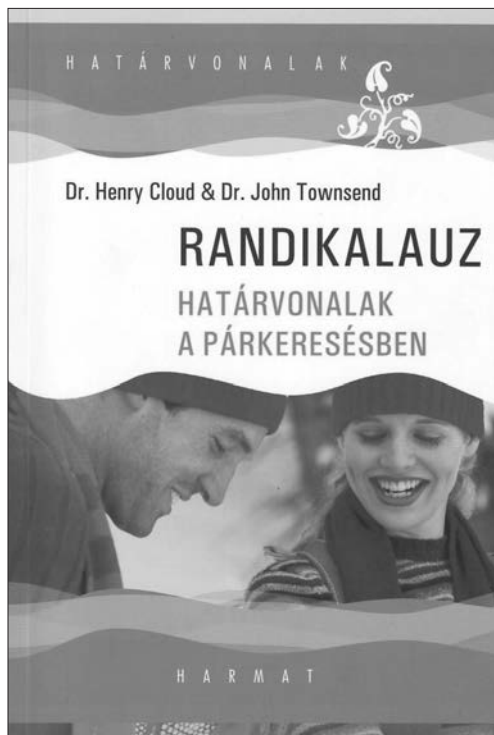
Meg kell tanulni az önfegyelmet, azt, hogy „vele megelégszem”. De ezt szokni, tanulni, tudatosítani kell! Ebben segít a recenzeált könyv mindazoknak, akik a társkeresés rögzös útját járják (de hasznos olvasmány lehet a szülők, tanítók és lelkészek számára is).

„Pál azt állítja, hogy ha kerülünk bizonyos dolgokat, amelyekkel ártalmas módon is lehet élni, az még nem gyógyítja meg alapvető problémánkat: az éretlenséget, amely belülről fakad, nem pedig kívülről. Ha semmit sem teszünk az éretté válás érdekében, éretlen személyiségünket magunkkal visszük a há-

Randikalauz – Határvonalak a párkeresésben

zasságunkba is” – írják a szerzők, **Henry Cloud** és **John Townsend**. Tehát jó

letre, de az „együtt járás”, a jegyesség még nem házasság! (A pár hetes ismeretség utáni összeköltözés pont ezt a fokozatosságot és szükségességet hagyja figyelmen kívül.)

tudatosítani: a párkeresés része az egészségesen fejlődő személyiségnek. Megvan a feladata: felkészít a házase-

Foglalkozik a könyv például azzal a ténnyel is, hogy vannak olyan súlyos jellemhibák (önigazultság; vagy amikor valaki vonakodik szembenézni a problémákkal; hazudik; megbízhatatlan stb.), amelyek romboló hatással vannak a kapcsolatra. Az ilyen tulajdonságokkal rendelkezőket jobb elkerülni, másrésztől viszont meg kell tanulni egymást elfogadni, tolerálni és segíteni a kisebb problémák megoldásában.

Egyszóval, ha valaki tudatosan szeretne felkészülni a párkeresésre vagy a gyermekét szeretné segíteni ebben a cseppet sem egyszerű élethelyzetben, vegye kézbe bátran ezt a hasznos, gyakorlatias könyvet!

–kdl–

(Harmat Kiadó, Budapest 2010)

ISTEN KEGYELMÉBEN

Az elgondolkodtató és mélyenszántó sorokat a Szentírás idézetei, elmélkedések, ihletett történetek és imádságok fűszerezik, valamint gyönyörű képek illusztrálják.

„Olvashatunk a férjről, aki eladta legértékesebb tulajdonát, hogy ajándékot

vegyen feleségének. Megtudhatjuk, hány-szor kell megbocsátanunk annak, aki rosszat cselekedett, vagy hogyan lehetünk alázatosak anélkül, hogy lekicsinyelnék önmagunkat. A könyv megható, bátorítást adó sorait olvasva felfedezhetjük, mely jellemvonások tesznek minket erényessé. Megtanulhatjuk örömmel fogadni a kihívásokat. Ez a tudás segítségünkre lesz, hogy értékeljük a körülöttünk élők jószágát, és hogy békében élhessünk” – getjeszti érdeklődésünket a fülszöveg.

A 320 oldalas könyv megmutatja, hogyan lehet gyakorolni különböző jellemvonásokat: a szeretetet, alázatot, hitet, türelmet, őszinteséget, megbocsátást, nagylelkűséget, tisztességet, békét, jószágot, szolgálatot, kitartást, bölcsességet, örömet – ugyanis ilyen fejezetekre van felosztva.

Végezetül, ízelítőül hadd álljon itt egy idézet az ajánlott könyvből. *A legfontosabb a szeretet* cím alatt többek közt a következő olvasható: „Ha meg akarjuk határozni elért eredményeinket, először ezt a kérdést kell feltennünk: »Milyen minőségű a szeretet, amely jelen van az életemben?« Isten is eszerint méri életünket.”

Sándor Veronika

(Alexandra Kiadó, Pécs 2007)

Feladvány

Melyik nyelvből vettük át a randi alapját képező randevű szót?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **november 15-ig** nyílt levelezőlapon, képeslapon vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A július–augusztusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata első lelkészi elnöke Csiha Kálmán erdélyi püspök volt.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Liliium Aurum Kiadó jóvoltából – jutalomban: **Halgas Ildikó** (Kulcsod), **Ribarics Márta** (Komárom) és **Varga Klára** (Komaróc). Mindhárman a *Kedves filmem* című könyvet kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Zsigárd község a Vág partján fekszik, lakosainak száma közel ezerhét-száz. A tíz évvel ezelőtti népszámlálás alapján a falut hetvenöt százalékban magyarok lakják. A katolikus többségű településen 380-an vallották magukat reformátusnak, a református egyházközség a komáromi egyházmegyéhez tartozik. A templomot 1784-ben építették, tornyot hozzá jóval később, 1833-ban emeltek. Orgonája 1914-ből származik. A gyülekezet lelkipásztora immár huszonkilenc éve *Iván István*. A huszonnyolc tagú presbitériumban ketten is ellátják a gondnoki feladatokat: *Szabó Gyula* és *Baranyay Alajos*. Utóbbi a község polgármestere és zsinati tag is, aki készséggel adott tájékoztatást a református közösség mindennapjairól.

A közel négyszáz reformátusnak csak a fele szerepel a választók névjegyzékében; ők viszont nemcsak az egyházfenntartói járulékkal, hanem az Isten dicsőségét szolgáló adományokkal és perselypénzzel is hozzájárulnak a kiadások fedezéséhez. A vasárnapi istentiszteleteken 30–40-en vannak jelen, a sátoros ünnepeken viszont – más gyülekezetekhez hasonlóan – jobban megtelnek a padsorok hívekkel: akár 100–150-en is eljönnek. Szép számban képviseltetik magukat a középkorúak, de az alkalmakon itt is inkább az idősebbek vannak többségben. Fiatalokat és gyermekeket viszont szinte alig látni az istentiszteleteken – a gondnok hiányolja is a jelenlétüket.

A zsigárdi református gyülekezet szaporodik ugyan gyermekekkel, de nem olyan mértékben, mint ahogyan az elvárható volna. Talán ezért is van az, hogy a csekély számú utánpótlásból, az iskolás korú gyermekek közül kevesen jönnek el az istentiszteletre. A gondnok elsősorban a szülők felelősségét említi, de szerinte a keresztszülőknek és a nagyszülőknek is jobban kellene a fiatalokra hatniuk. Úgy véli, ez a korosztály valahogyan nem tartja fontosnak, hogy részese legyen a vasárnapi alkalmaknak. Ezen a helyzeten sajnos a presbiterek sem nagyon tudtak változtatni, pedig már többször is próbálkoztak – mondja Baranyay Alajos. Ez a probléma állandó témaként szerepel a havonkénti presbitéri gyűléseken is. Sőt a rendszeres család- és beteglátogatások alkalmával, amely szolgálatba a lelkipásztoron kívül a két

Hívő ember áll a Vág menti falu élén AZ ADAKOZÓ ZSIGÁRDI GYÜLEKEZET

gondnok és a presbiterek is bekapcsolódnak, szintén téma a fiatalok megszólítása és a templomba hívogatása.

A gyermekekkel való foglalkozás így főleg az iskola falain belülre koncentrálódik, a hittant a lelkipásztor oktatja a gyermekeknek. A konfirmációra való felkészülés a parókia irodahelyiségében, illetve időnként a templomban zajlik. A gondnok elmondja azt is, hogy a református hittant látogatók számára a szükséges tankönyveket eddig Budapestről szerezték be, de jó lenne, ha lenne sajátunk. Szeretné azonban azt is, ha a gyerekek komolyabban vennék a hitoktatást és egyfajta lelki táplálékként tekintenének rá, ne pedig kötelező rosszként kezelnék az ott eltöltött órákat. Az iskolás korúak a lelkipásztoron kívül még a gyülekezet kántorával, **Ziačekné Gútay Adriannával** is kapcsolatba kerülnek, akinek sikerült összeverbuválnia egy egyházi gyermekkórust. A helyi rendezvényeken kívül a környékbeli és magyarországi gyülekezetek ünnepi alkalmain is énekelnek, és az egyházmegyei kórustalálkozókat sem hagyják ki.

A vasárnapi istentiszteleten kívül más alkalom nincs a gyülekezetben. A presbitérium tagjai azonban havonta egyszer összejönnek, amikor a lelki táplálék mellett terítékre kerül a gyülekezet gondja-

A szépen felújított zsigárdi templom

baja is. Van is miről tanácskozni, teszi hozzá Baranyay Alajos, hiszen folyamatosan törödni kell az egyházközséghez tartozó ingatlanokkal. A templom nagyszabású felújítására még 2001 és 2005 között került sor, gyülekezeti adakozásból és községi támogatásból. A tervek között szerepel a lelkészlak és az egykori református iskola felújítása is. Az előbbinél már megtörtént a tető és az ablakok

cseréje. A templomban pedig megújult a harang, és befejezés előtt áll az orgona rekonstrukciója is.

Tervezni lehet, hiszen a hívek nem restek adakozni – mondja dicséretként a gondnok. Az utóbbi időben ez nemcsak az egyházfenntartói járulékok befizetésén, hanem az adományok összegének a nagyságán is megmutatkozik. A gondnok úgy véli, hogy jó közösséget alkot a zsigárdi református gyülekezet, összetartó. Ez olyan esetekben nyilvánul meg a legjobban, amikor igazán szükség van a szorgos kezekre. A parókia tetőzetének a kicserélésekor például negyven férfi segédkezett, az asszonyok meg sütöttek-főztek; így másfél nap alatt végeztek is a munkával. Az összetartó erő bizakodásra ad okot, mondja reménykedve Baranyay Alajos, aki ebben látja biztosítottnak a közösség jövőjét.

És más alkalmakkor is összefognak a hívek. Jelentősebb ünnepekkor a pedagógusok kultúrműsort készítenek, és az egyházi éneklőcsoport is rendszeresen vállal szolgálatot, még versenyeken is megmérettetik magukat. A gyülekezet a március 15-ei ünnepek egyik szervezője és házigazdája, megemlékeznek az aradi vértanúkról is minden év október 6-án, januárban pedig az ökumenikus imahét keretében vesznek részt a negyedik testvérekkel együtt egymás áhítatain.

A presbitérium döntése alapján hamarosan megújul a lelkészlak. A múlt század elején épült parókián nagyobb javítást csupán az ötvenes évek derekán végeztek, ezért már itt az ideje korszerűsíteni. A gyülekezetnek terveik vannak az egykori református iskola épületével is. Itt az idők számára szeretnének kialakítani egy napközi otthont. A feltételek adottak az étkeztetéshez is, mivel korábban óvoda működött az épületben. A gondnoki tisztséget is betöltő polgármester még ebben a választási időszakban szeretné ezt az elképzelését megvalósítani. A tervet a presbitérium is támogatja, mivel ezáltal nemcsak megújulna az egykori iskolaépület, hanem az idősokkal is méltó körülmények között tudnának törödni. Sőt, mivel a község működtetné a napközi otthont, a gyülekezet némi bevételhez is jutna a bérleti díjből. A felújítással járó költségeket az önkormányzat pályázat útján szeretné előteremteni.

Iski Ibolya

Háromszáztíz évvel ezelőtt: 1701-ben a rétei szent eklézsia lelki tanítóul (lelkésznek) meghívta Györből Szeli Sámuel fiatal prédikátort (1701. március 13.). A választás szerencsésnek bizonyult. A fiatal lelkész a hivatalát azzal kezdte, hogy beszerzett egy kisebb, bőrkötésű, kb. 15x17 centiméteres jegyzetömböt.

Az egyik felét keresztelési anyakönyvnek szánta, a másikat meg jegyzőkönyvnek. Az anyakönyvi rész első oldalára ráírta a címet: *Matrix Ecclesiae R. Rethensis cui Nomina Infantum per Sacrum Baptisma in Foedus Dei receptorum inferentur Ab Anno 1701 RETHE.*

A jegyzőkönyvi rész első oldalán meg ez áll: *I.N.D. Protocollum Ecclesiae Articularis Rethensis.*

A jegyzőkönyvi rész címében ott van, hogy az eklézsia artikuláris helyen van. Rétét az 1681. évi soproni országgyűlés jelölte ki a pozsonyi egyházmegye reformátusai részére artikuláris helyé. Ez pedig azt jelentette, hogy csak itt gyakorolhatták szabadon vallási életüket a reformátusok. Vagyis építhettek templomot, iskolát, paplakot; tarthattak lelkészt, tanítót; eskethettek, keresztelhetek, temethettek saját szertartásaik szerint. Mindezt (a temetésen kívül) a megye más helységeiből, sőt a távolabbról érkező hívek részére is.

A Matrix első bejegyzése 1701 áprilisából való és Imely fia Péter kereszteléséről szól – komák: Cseh Ferenc feleségstül.

Ennek a kis formátumú anyakönyvnek a használata talán nem elégítette ki Szeli Sámuel feljebbvalóit vagy kurátorait, ezért még ugyanabban az évben, 1701. december 12-én a bazini vásárban vett egy vaskosabb, nagyobb formátumú jegyzetkönyvet 55 dénárért, és abba átmásolta az áprilistól vezetett kereszteléseket – utána már ez volt a „hivatalos” anyakönyv. De Szeli elővigyázatos ember lehetett, és ugyanazokat a beírásokat továbbra is bemásolta a kis bőrkötésű könyvecskébe. (Jegyezzük meg mindjárt, hogy szerencsére a Szelit követő lelkészek is folytatták ezt a gyakorlatot!)

Hogy ezt mennyire jól tette, az kiderült akkor, amikor a tizenhét éven át vezetett „nagy” anya- és jegyzetkönyvet a császár katonái Valesius börtönbe vitele után annak levéltárával együtt elkobozták, és nem került vissza Rétére, hanem a pécsi püspöki levéltárban kötött ki. Ott

Minden könyvnek megvan a maga sorsa

HATALMAS KINCS EGY ANYAKÖNYV

lapult, amíg a múlt század húszas éveinek elején föl nem fedezte egy fiatal történész, Asztalos Miklós, aki azt 1924-ben könyv formájában, *A Pozsony megyei Réte református egyházának feljegyzései és keresztelő könyve 1707–1717* címen ki nem adta.

Itt egy rövid kitérőt kell tenni, hogy megvilágosítsuk Valesius szerepét ez ügyben. Valesius a „morva határon nyomorgó árva csehek” lelképásztora 1712-ben menekül az artikuláris Rétére, ahol két év múlva, 1714-ben megválasztják lelkésszé – azzal a kitételrel, hogy évente kétszer felkeresheti a határon élő híveit. Ekkor még csak mint az *Ecclesiarum Bohemicorum in Hungariae et Moravia dispersorum Orbis Pastor* szerepel. Később hibát követett el, amikor egy fiatal cseh teológust szolgálatra kibocsátó iraton úgy írta magát alá mint *Bohemicorum Episcopus*. Emiatt, vagy-

is azért, hogy jogtalanul használta a püspöki (Episcopus) rangot, Valesius a komáromi várbörtönbe került.

Visszatérve a bőrkötésű könyvecskére, a Protocollum 1701. június 24-ei beírása nagyon érdekes és értékes hírt tartalmaz: „A Cseh országi vallásunkon való Atyafiaknak becsületes követyek volt nálunk, ki is hírt mondott ujjabban való eljövetelek felől. De minthogy szegényeket egyszer jó igyekezetekben megszorították, avagy hogy az üldözés hírét hallották, ebben az évben el nem jöttek.” (Íme a bizonyíték a szoros cseh-magyar hitbéli kapcsolatokra.)

A Protocollum beírásai 1703. november 2-ával megszakadnak (ekkor érnek erre a vidékre a kuruc csapatok). Okát a

következő beírás magyarázza: „Mivel mind 1707–1708 és 1709-ik esztendőnek el folyásában nálunk szenvedett és lakott prédikátorunk T. Kis-Ari András uram kezében ez könyv nem lehetett a sok veszedelem, futás és egyéb nyomorúság miatt, az kgme ideiben lőtt dolgok nincsenek megírva a könyvben.” De nyilván ugyanezek miatt nincsenek benne megírva az 1704-ben, 1705-ben és 1706-ban történtek sem. A könyv jól elrejtve lapult valahol, békésebb időkre várva. A Matrix ezekről az időkről így vall: „Az elkövetkezőkben u.m. 1710 esztendőnek elfolyásáig az egész falu hol itthon hol másutt lakott, ha valamely csecsemők megkereszteltettek is, nevek fel nem íratott.”

A Kis-Ari után szolgáló Deési Miklós prédikátor bejegyzése a Protocollumban bizonyítja, hogy Szeli nagyon jó helyre rejtette a gyülekezet vagyont (iratokat, könyveket, kegyzsereket), mert „a Modori felverés után készített leltár szerint minden hiány nélkül megmaradt”.

A bőrkötésű kis könyvbe hosszú évtizedek folyamán rengeteg fontos, érdekes adat került: a Matrixba család- és keresztnevek, velük kapcsolatban mesterségek neve is. Vegyünk csak néhány példát a nemzetiségre nézve: *Morvai Szabó Joseph leánya Eva; Sleziai Szegény Mikhál leánya Anna, Tót ember leánya Eva* és hasonlók. Mesterségekre: *Belán Juhász feleségstül, Borju pásztor leánya Marinka; a falu szolgálója János stb.*

A Protocollum tájékoztatja a kutatót az akkori adományokról, mégpedig nem csak a réteiekről. Adakoztak Pozsonyból, Somorjáról, Egyházfáról, Kajalról, Tornócról, Borsáról, Súrrol, Sáprról, de még Nagyszombatból is. És beírták a lelkészek az évi elszámolási adatokat, az épületek javítását, a vándorló diákoknak, teológusoknak adott támogatásokat; a lelkész és tanító közti vitákat stb.

Nos, ezt az értékes, kopott bőrkötésű könyvecskét a gyülekezet lelkészei, gondnokai háromszáz éven át megőrizték. Az utóbbi tíz évben tudományos kutatás, feldolgozás céljából vándorútra kelt: előbb Sókshelócére, majd Prágába, onnan Komáromba (?), a lényeg: máig sem érkezett haza a rétei parókialis könyvtárba. Hazaérkezik?

Id. Cséplő Ferenc

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara június 26-án megtartott diplomaosztó ünnepségén öt teológiai doktort is avattak. Közülük a szeptemberi számban hármat tudunk bemutatni, s jeleztük, hogy Semseiné Késmárky Ágnes és Gál László bemutatása az októberi számra marad. Ígértünknek az alábbiakban teszünk eleget. *Semseiné Késmárky Ágnes 2010. augusztus 30-án védte meg disszertációját [miáltal jogosulttá vált a teológiai tudományok doktora (PhD) akadémiai titulus használatára], míg Gál László 2011. június 24-én tett rigorózus doktori vizsgát és szerezte meg a teológia doktora (ThDr.) akadémiai titulust. (A szerkesztőség)*

SEMSEINÉ KÉSMÁRKY ÁGNES

Budapesten született 1954. április 23-án, és itt végezte általános iskolai és középiskolai tanulmányait, valamint szerzett gyógypedagógiai és logopédiai tanári diplomát. Házasságkötése után került Komárom közelébe, Ácsra. 2002-ben

kezdte meg teológiai tanulmányait a Calvin J. Teológiai Akadémián, és a magiszteri oklevelet 2007-ben kapta meg a Selye János Egyetem nappali tagozatán. Ugyanebben az évben jelentkezett a teológiai fakultás doktori képzésére, és felvételt nyert a gyakorlati teológiai tanaszékre. Ez idő alatt Hetényben töltötte segédlelkései éveit.

Doktori programja, a szimbólumok kutatása Kocsev Miklós témavezető segítségével indult, disszertációjának címe: *A szimbólumok lelkigondozó hatása az üdvörtörténetben és jelentőségük a család lelkigondozásában.* A dolgozat célja, hogy feltárja a Szentírásban levő szimbolikus megközelítéseket, melyeken keresztül Isten Szentlelke az ő teremtményében végzi a lelkigondozói, életgondozói munkáját és segítségünkre szolgálhat az egyé-

A református teológia újabb gyümölcsei Doktoravatás a Selye János Egyetemen (2.)

ni és családi lelkigondozási munkában – lelkészeknek és katechétáknak egyaránt.

A pszichológiai kutatási eredmények azt mutatják, hogy az emberek nemcsak fogalmakban, hanem képekben is gondolkodnak. Így amikor a szimbólumok nyomába eredünk, szükségünk van más tudományágak eredményeinek a figyelembevételére is. Tapasztaljuk, hogy a beszéd, a szó kultúráját, az írott szöveg és a logikus gondolkodás helyét gyakran átveszik az érzelmek, a képek, a szimbólumok, az audiovizuális hatások.

A fejünk felett már zajlik ez az új kommunikáció, s mi nem engedhetjük meg magunknak, hogy ezen az új-régi nyelven ne kommunikáljunk. Ismernünk kell és újra a figyelem középpontjába kell emelnünk az új nyelv, a szimbolikus kommunikáció nyelvét. Jézus tanításában számtalan képet, parabolát, hasonlatot, szimbólumot találunk. Élete (fogantatása, születése) szimbolikus erejű képekkel kezdődik, megkeresztelése a megnyíló ég, a mennyei hang és a leszálló galamb szimbólumához kötődik. A Szentírás e szimbolikus dimenzió által képes arra, hogy megragadja és átalakítsa azt az olvasót és hallgatót, akinek „van füle a hallásra” és nyitva áll a szíve Isten igéjének befogadására.

Semseiné Késmárky Ágnes véleménye szerint a teológia nem hagyhatja figyelmen kívül a szimbólumokról való gondolkodást, hiszen rajtuk keresztül a transzcendensre tekintettel értelmezzük életünk véges valóságát. Nem feladatunk, hogy igazoljuk vagy cáfoljuk a szimbólumokat, inkább a teológia alapelvei és módszerei szerint értelmezzük és – Jézus példája nyomán beépítve a lelkészi, katechetikai munkánkba – alkalmazzuk őket a fő üzenet mélyebb megértése érdekében.

GÁL LÁSZLÓ

1982. szeptember 26-án született Komáromban. Az alapfokú ismereteket a Marcelházi Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában, majd a győri Kazinczy Ferenc Gimnázium alsó tagozatán szerezte meg. A középiskolát a komáromi Jókai Mór Gimnáziumban folytatta, ahol 2002-ben érettségizett.

Korán felfigyeltek rá, hogy tehetséges vers- és prózamondó, amit igazol, hogy első díjat kapott többek közt az országos Tollas Tibor versmondó versenyen, két

alkalommal is megnyerte a Baróti Szabó Dávid szavalóversenyt, és az országos Ratkó József szavalóversenyről az első díj mellett a közönség, valamint a zsűri különdíját is elhozhatta. 2004-ben a Magyar Versmondók Egyesülete elismeréseként megkapta a Latinovits Zoltán-díjat és -emlékérmet.

A középiskolai tanulmányok után egy rövid kiterő következtet, majd 2004 őszén sikeresen felvételizett a Calvin J. Teológiai Akadémiára (amely később a

Selye János Egyetem Református Teológiai Kara lett); itt kapott diplomát 2009 nyarán. A teológia után Komáromba került, ahol három éven keresztül volt segédlelkész. A megannyi szolgálat mellett elindította a gyülekezet fiatalokból álló színjátszó körét (amely egy éven belül tizennégy alkalommal mutatta be a betanult darabot).

Doktori értekezését 2011-ben védte meg, címe: *Az egyistenhit nyomai az ősi magyar hitvilágban.* Ebben a terjedelmes dolgozatban azon tárgyi, írásos és szó-hagyományon alapuló bizonyítékokat tárja fel, melyek egyértelműen rácsúfolnak arra a tanra, miszerint az ősmagyarok többistenhitűek lettek volna. Rámutat arra, hogy őseink vallása monoteizmus volt, azaz egyistenhiten alapuló hitvilágban éltek.

Magyarságát, reformátusságát küldetés-ként gyakorolja és éli meg, éppen ezért munkájáról már prezentációt is készített, melyet több alkalommal bemutatt mind tudományos konferenciákon, mind pedig gyülekezeti alkalmakon. A témával kapcsolatos érdeklődés élénkségét tanúsítja, hogy már Prágába is meghívást kapott. A második lelkészsképesítő vizsga után a Gömői Református Egyházmegyébe (a rimasimonyi, a darnyai, a feledi és a gortvakisfaludi gyülekezetbe) szólította a szolgálat, ahol 2011. október 1-jétől él feleségével.

Ha július, akkor kántorképző tanfolyam. Még jóformán be sem csukták a diákok maguk mögött az iskola kapuját, máris teli böröndökkel érkeztek az alistáli imaház falai közé a picit fáradt, mégis lelkes hallgatók.

Eleinte kissé szótlan volt az a hat új növendék, akik először vettek részt a képzésen; nem igazán tudták elképzelni, mi is vár rájuk: higgyenek-e a rémhíreknek vagy hagyják meglepni magukat... Mi biztattuk őket: kemény lesz, de hasznos! S kik is voltak az új báránycák? Angelika Ágcsernyőből, Eszter és Patrícia Kisgéresből, Emília Martosról, Krisztina Negyedről és Flóra Apácaszakállasról. A „régimotorosok” pedig a következő helyekről érkeztek: Óros, Nagykálna, Nagysalló, Kisújfalú, Komárom, Marcelháza, Csallóközaranyos, Kulcsod, Nagymegyér, Apácaszakállás és Alistál. Így összesen huszonekettő hallgató vett részt az országos kántorképző tanfolyamon, négy oktató vezetésével.

Vidám harmónium- és orgonajáték, valamint énekszó töltötte be a templom és a református iskola falait. A zeneelmélet, zenetörténet, karvezetés, orgonaismeret, himnológia, liturgia mind-mind kemény küzdőtér. (Az egyik hallgató minduntalan azt kérdezte, mire kell ez mind nekünk – próbáltam meggyőzni, remélem, sikerült...) Két és fél hét intenzív tanulás, gyakorlás után eljött a szombati nap, a vizsga napja, ahol számot adhatott ki-ki arról, amit elsajátított.

Jól sikerült egyházzenei hét volt Tahiban EGY HÉT A SION HEGYÉN

2011. augusztus 15-től 21-ig részt vehettem Tahiban egy egyházzenei héten, amelyet a Dunamelléki Református Egyházkerület konferenciaterületén rendeztek meg. A szervezők felkínálták, hogy egy felvidéki kántor térítésmentesen vehet részt az alkalmon, és az egyházzenei osztály idén engem választott ki. Köszönet és hála ezért Istennek!

A zenei hétre elsősorban gyülekezeti énekkarok tagjait, karvezetőit és énekelni szerető gyülekezeti tagokat vártak. A részvételhez zenei képzettség nem szükséges, egyedüli feltétel az éneklés szeretete volt. Hatvanötven vettünk részt az alkalmon, ahol a **Csuka Tamás** és **Rózsa Katalin** lelképásztorok által tartott áhítatokon hitbéli előrehaladásra is alkalmunk nyílt. A hét zenei vezetője a felvidéki származású **Tömöl Gabriella** karvezető, ének-, zongora- és zeneelmélet-

A nyári egyházzenei alkalmakról Ismét volt kántorképző és gyermekórustábor

Vasárnap két hallgató (akik előzőleg már sikeresen lezárták a D2-es csoportot) kántorvizsgát tett, név szerint: **Acsayné Nagy Andrea** Kulcsodról és **Rácz Abigél** Marcelházáról. A tanfo-

Az Alistálon megrendezett kántorképző hallgatói és oktatói. (Kis Lukács felvétele)

lyam istentisztelettel, bizonyítványosztással zárult. Viszlát jövőre, ha Isten éltet és egészségben megtart, 2012. július 1-je és 15-e között!

*

Ha július–augusztus váltóhete, akkor gyermekórustábor. Igen ám, de az idei évben nem volt váltóhét. A sűrű júliusi hónap miatt (kántorképző, Csillagpont, tinitábor) esett a választás augusztus elejére. Közel negyven táborozó gyermek érkezett hangos ricsajjal a jókai

Bethlehem Missziós Központba. A szokásos gyermekórustábori programokon (reggeli torna, áhítat, kézműves-foglalkozás, kincskeresés) kívül volt kóruséneklés, zenebona (azaz hangszeroktatás), pan-

tomim- és táncóra, esti házi koncert, TeniSziszi és TeniSzandra, esti gyertyás történet, kalácsütés és természetesen számháború. A táborba többségében lányok jelentkeztek, kiváló tehetséggel, ezért (is) esett a választás az ószövevényi Ruth történetének a feldolgozására. A megzenésített történetet a gyermekek vasárnap délután mutatták be a záró istentiszteleten „...mert Megváltónk él, gondot visel utunkra” címmel. Köszönjük, hogy idén nyáron is együtt lehettünk!

Süll Kinga

A hétvége szolgálatokkal telt: elvittük a zenében elmondott igehirdetésünket a váci börtönbe, ahol meghallgattuk a rabok biznyságtételeit, imáit, énekeit, és közösen dicsőítettük Urunkat. Vasárnap délelőtt Tahitótfaluban szolgáltunk az istentiszteleten, délután Leányfalun az idősek otthonában, este pedig a pócsmegyéri gyülekezetben énekeltek el a megtanult műveket.

Pár napot velünk töltött **Berkési Sándor** Liszt-díjas karnagy, zeneszerző, aki nagyon érdekes előadást tartott az Énekeskönyvünkről. Szakmai konzultációra is volt lehetőség, segítséget kaptunk tőle a kórusvezetéssel kapcsolatban és a kórusművek betanításának kérdéseiben.

Végigtekintve a héten elmondhatjuk a zsoltárossal együtt: „Menjete be kapuin hálaénekekkel, udvaraiba dicsérettel! Mert jó az Úr, örökké tart szeretete, és hűsége nemzedékről nemzedékre” (Zsolt 100, 4a.5).

Pongrácz Eszter

Segít, amikor eljön az ideje

„Bármit mond nektek, tegyétek meg” (Jn 2,5b).

Ha egy fiú meg egy lány összeházasodik, azt megünnepeljük. Nálunk az esküvő egy napig tart, de a zsidóknál egy egész hétig tartott. Ilyenkor sok enni- és innivalóra volt szükség, mert sok vendég érkezett.

Egy alkalommal Kánában Jézus is hivatalos volt egy menyegzőre. Ott volt Mária is, Jézus édesanyja. Egyszer csak elfogyott a bor. Ez bizony nagyon kínos helyzet, bizonyára sugdolóztak a felszolgálók egymás között, s Mária ezt meghallotta.

Sikeres volt a zselízi napközi tábor

MEGKORONÁZVA KEZDTÉK A TANÉVET

Négy gyülekezet bevonásával gyülekezeti napközi táborra került sor augusztus 22-e és 28-a között a zselízi templomban és udvarán.

Rengeteg kérdéssel kerültünk szembe táborunk megálmodásakor: Az Úr is akarja-e ezt a tábort? Egy többségében katolikus vagy éppen ateista befolyás alatt álló, erősen asszimiláló kisvárosban van-e egyáltalán igény egy magyar, református gyülekezeti táborra? Pünkösdkor aztán gyűjtést hirdettünk a tábor céljaira...

Es megbizonyosodhattunk arról, hogy – túl minden emberi erőfeszítésen – gyülekezeti hetünk Isten kezében van, aki szép lassan, várakozásunkon felül megválaszolta kérdéseinket. Sorba nyitotta meg az emberek szívét és kezét, aminek eredményeképpen annyi adomány (pénz, lekvár, szörp, zöldség, gyümölcs, tojás, zsír stb.) érkezett, amiről nem is álmodhattunk. Volt, aki fedezte az egész hét kézműves-foglalkozásainak teljes anyagszükségletét, s volt, aki katonai sátorral támogatott minket, más valaki pedig a bohóc műsort szponzorálta. A jókedvű és jószívű adakozó testvéreken keresztül a mindenható Isten elhalmozott minket minden földi jóval. Arról nem is beszélve, hogy mindennap odaadó asszonyok és férfiak segédkeztek a főzésben, takarításban, szervezésben – örömmel és teljes odaadással. Így történhetett, hogy hol finom fánk készült, hol szilvás lepény, hol fasírt sült, hol zöldségleves – s mindez 40 fokos melegben a parókiaudvaron (a zselízi gyülekezetnek nincs gyülekezeti terme, konyhája).

Mindenképpen nagy tanulság volt tehát számunkra, hogy a pályázatok

és a jól felszerelt gyülekezeti házak korában is lehet gyülekezeti hetet rendezni egy paplak udvarán, katonai sátor alatt, hevenyészett kerti tűzhelyen főzve, adományból és jókedvvel, csak mert nagy a hitünk és mert nagy a mi Istenünk! Ráadásul hatalmas volt az érdeklődés: többnyire 35–40 gyermek és fiatal volt jelen (ez Zselízen nagy szó!), és

sok-sok felnőtt (amikor tehették, munka végeztével) sietett hozzánk segíteni. Legemlékezetesebb a garamvezekényi kicsiny templomban eltöltött péntek esti alkalom volt, amikor hatvannégyen dicsértük Istenünket olyan zengő énekkel, amelyet a kis templom falai talán még sosem hallottak. Volt köztünk hat éves kisbaba és nyolcvanéves néni is, konfirmandusaink hozták a barátikat is, csatlakoztak hozzánk sárói cigány fiatalok és sok fiatal szülő, akik ezen a héten találták meg a kapcsolatot Istennel és az egyházzal. Sok őszinte beszélgetés, nevetés és olykor örömkönnny tanúja lett a zselízi templomkert, és megtapasztalhattuk azt is, hogy még a

Szolt a fiának, de Jézus nem figyelt rá. Mária mégis bízott benne, hogy segíteni fog, és így szolt a felszolgálókhöz: „Bármit mond nektek, tegyétek meg.”

És Jézus segített, amikor eljött az ideje. Kánában, ezen az esküvőn tette első csodáját – ezzel mutatta meg, hogy ő Isten Fia.

Molnárné Miklós Malvína

rekkenő hőség is elviselhető, ha testvérek között van az ember.

Gyülekezeti hetünk a *Narnia tábor* nevet viselte, mivel C. S. Lewis világhírű regénysorozatán keresztül vezettük végig a résztvevőket a Szentírás örök igazságain – Krisztus áldozatától az örök élet ígéréteig. A történet feldolgozásában különböző feladatok segítettek (fiataljaink kidolgoztak egy kincskereső játékot, mely nagy élmény volt mindannyiunk számára). Lovagolni és íjászolni is megtanulhattunk ipolypásztói testvéreink jóvoltából.

A vasárnapi záró istentiszteleten (mely egyben tanévnyitó alkalom is volt) minden részt vevő gyermeket és fiatal megkoronáztunk, hogy ezzel is elmélyítsük a hét üzenetét (akit Narniában egyszer királlyá koronáznak, örökké az is marad), utalva arra, hogy mindannyian elnyerjük az élet koronáját, ha a mindennapokban is hűek maradunk Jézus Krisztushoz. Minden részt vevő család külön áldásban részesült.

Rengeteg öröm és élmény ért bennünket egy röpke hét alatt, ami – úgy gondolom – mindenképpen meghatározza a zselízi és a környékbeli gyülekezetek jövőjét, életét. Nem lehetséges mindent leírni, befejezésül viszont szeretnék rámutatni: az Úristen áldása és segítségével nélkül más lett volna ez a hét. Neki köszönhetünk mindent, és rá bizzuk a jövőnket is.

Révészné Bellai Csilla

Firesz – Duna Menté

Munkatársi hétvége

Időpont: 2011. október 14–15.

Helyszín: Alistál, imaház

Ifjúsági találkozó

Időpont: 2011. október 29.

Helyszín: Pápa

Téma: Ismered a testvéredet?

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház Zsinati Tanácsa a 22. ülésén, melyre 2011. szeptember 14-én és 15-én Komáromban került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 20. és 21. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette a határozatok kiértékeléséről szóló jelentést.

– Megállapította, hogy egyházunk nem rendelkezik olyan kerettel, amelyből gyorssegélyt tudna nyújtani a Martosi Református Alapiskolának. A Zsinati Tanács javasolja, hogy az iskola a támogatási kérelmét nyújtsa be a Generális Konvent Közoktatási Alapjához (vállalta, hogy 2011-től támogatni fogja a határon túli, peremvidéken működő iskolákat is). A Zsinati Tanács egyúttal javasolja, hogy a Komáromi Református Egyházmegye (a Pozsonyi Református Egyházmegye példáját követve) járuljon hozzá az iskola fenntartásához.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Gömörhorkai Református Egyházközség az ez évre esedékes közalapi járulék teljes összegének befizetését az őszi, II. félévi határidőre halassza.

– Tudomásul vette a Pozsonyi Református Egyházmegye esperesének a ZST-105/2011-es számú határozat teljesítéséről szóló jelentését. Az alistáli iskola anyagi gazdálkodását vizsgáló bizottság részletesen átellenőrizte a diákok létszáma alapján kapott normatív, valamint támogatásokból származó bevételeket és minden jellegű kiadást, és elismerően állapította meg, hogy a könyvelést áttekinthetően, precízen vezetik. A Zsinati Tanács kéri az egyházmegye elnökségét és az alistáli iskola vezetését, hogy az egyház által vállalt 40 százalékos támogatás összegének meghatározásánál legyenek körültekintőbbek, hogy a vállalt arányok betarthatóak legyenek és egyházunk a pontos összeget tudja folyósítani.

– Tudomásul vette Milen Erzsébet iskolalelkész jelentését a Tompa Mihály Református Gimnáziumban végzett munkájáról az elmúlt tanévben.

– A jogi bizottság 2011. július 21-én kelt levelében a Zsinati Tanács elé terjesztette a ZST-126/2011-es és ZST-134/2011-es számú határozatokban kért állásfoglalásokat. A Zsinati Tanács megköszöni és jóváhagyja a jogi bizottság állásfoglalásait, és azokat továbbítja a kérelmező személyeknek: Tóth Mihály gellérbogyai lelkipásztornak és Zsámbok Piroska kövecsesi helyettes lelkésznek.

A ZSINATI TANÁCS 22. ÜLÉSÉRŐL

– A Zsinati Elnökség ZSE-2/2011-es számú határozatában tudomásul vette a 2011. július 17-ei nagymihályi fórumon felhívásban és nyílt levélben megfogalmazott dolgokat, és a Zsinati Tanács ülésére a rendkívüli zsinati ülés összehívását kezdeményező féltől tárgyalási anyagot kért. A két szlovák tanácskozási nyelvű egyházmegye, az egyházmegyei tanácsok és a zsinati képviselők álláspontja és követelése (a Zsinat vonja vissza a csatlakozási határozatot, kétnyelvűség bevezetése, a gyülekezetek átlépésének egyszerűsítése az egyik egyházmegyéből a másikba stb.) eljutottak a Zsinati Tanácshoz. A Zsinati Tanács nem hagyta jóvá a rendkívüli zsinati ülés összehívását, de a Zsinat őszi ülése tárgysorozati pontjai közé felveszi az egyházban kialakult feszültség kérdését. (A Zsinati Tanács tagjai szavazással döntöttek arról, hogy a két szlovák nyelvű egyházmegye egyházmegyei tanácsainak és zsinati képviselőinek közös állásfoglalását nem teszi magáévá és nem terjeszti a Zsinat elé mint a Zsinati Tanács javaslatát. Az állásfoglalást a Zsinati Tanács a két szlovák egyházmegyei tanács és a szlovák zsinati képviselők egyéni beadványaként kezeli, amely a fenti határozatban jóváhagyott tárgysorozati pontban kerül megtárgyalásra.)

– Tudomásul vette, hogy az Abauj-tornai Református Egyházmegye esperese 2011. augusztus 1-jei hatállyal a Felsőlanci Református Egyházközség helyettes lelkészévé Parti Tibor szesztaei lelkipásztort jelölte ki.

– Tudomásul vette, hogy a Zempléni Református Egyházmegye esperese 2011. július 15-i hatállyal a Zempléni Református Egyházközség helyettes lelkészévé Szaszák József kiskövesdi lelkipásztort jelölte ki.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Nagyszeretvai Református Egyházközség eladja a tulajdonában levő, 5310 négyzetméter nagyságú, 941-es számú parcelláját.

– Tudomásul vette, hogy az Abauj-tornai Református Egyházmegye esperese 2011. szeptember 1-jei hatállyal a Gicei Református Egyházközség helyettes lelkészévé Radácsy Károly pelsőci lelkipásztort jelölte ki.

– Örömmel vette tudomásul, hogy a Fital Reformátusok Szövetsége – Duna Menté az ifjúsági missziós szolgálat hatékonyabb végzése érdekében ez év szeptember elsejével egy ifjúsági irodát nyit Komáromban (Megye utca 14., az Allianz épülete, földszint), akárcsak azt, hogy október 1-től egy teljes állású mun-

kaerőt alkalmaz ugyanott, Gyurcsis Júlia személyében.

– Jóváhagyta 20 000 euró kölcsön folyósítását a Serkei Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2016. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 százalékban szabta meg. A kölcsön kizárólag a lelkészlak egy részének gyülekezeti központtá történő átalakítására használható.

– Az egyházzenei osztály igazgatótanácsába Édes Árpádot, Oros Mártát, Szarvas Erzsébetet, Balla Saroltát és Marek Janovčíkot választja. A Zsinati Tanács hozzájárul ahhoz, hogy Süll Kinga egyházzenei munkaviszonya – saját kérésére – 2011. október 1-től fél munkakörre módosuljon.

– A Csehtestvér Egyház elnöksége levélben kereste meg egyházunk püspökét, szlovák püspökhelyettesét és egyházunk elnökségét, melyben arról tájékoztattak, hogy aggodalommal szemlélik egyházunknak a Magyar Református Egyházhoz történt csatlakozása kapcsán kialakult helyzetet. A Zsinati Tanács megbízta egyházunk elnökeit, hogy a Csehtestvér Egyház küldöttségét hívják meg egy megbeszélésre Komáromba, a püspöki hivatal épületébe.

– Figyelembe véve az illetékes iskolaszék véleményét, 2011. október 1-jei hatállyal kinevezi dr. Sebők Attilát a rimaszombati Tompa Mihály Református Gimnázium igazgatójává.

– Jóváhagyta a 2011. szeptember 13-án és 14-én megtartott I. és II. lelkészképesítő vizsga eredményeit, és Bodnár Noémi, Édes Ákos, Gál László, Kettősné Csiffáry Éva, Nyéky Miklós, Ürmösi Mónika, Vargaestók Dávid, Végső László és Éles György lelkipásztoroknak érvényesíti a teljes lelkészi képzésüket.

– A fenntartható lelkészi állások meghatározásának kérdéskörét a lelkészto-vábbképzőn és az esperes-gondnoki értekezleten is tárgyalni kívánja.

– 2011. október 1-jei hatállyal áthelyezi Dukon András helyettes lelkészt Szádelőből helyettes lelkésznek a Pozbai Református Egyházközségbe, Gál László beosztott lelkészt Komáromból beosztott lelkésznek a Simonyi Református Egyházközségbe, Tok Tünde beosztott lelkipásztort Dunaszerdahelyről beosztott lelkésznek a Kassai Református Egyházközségbe, Tóth Andrea helyettes lelkipásztort Megyercsőről beosztott lelkésznek a Komáromi Református Egyházközségbe.
(Folytatás a 12. oldalon)

(Befejezés a 11. oldalról)

ségbe, Végső László beosztott lelképásztort Dunaszerdahelyről helyettes lelkésznek a Megyercesi Református Egyházközösségbe, Virág Szilvia segédlelkészt Komáromból segédlelkésznek a Dunaszerdahelyi Református Egyházközösségbe, Pohóczky Béla beosztott lelképásztort Hubóról beosztott lelkésznek a Dunaszerdahelyi Református Egyházközösségbe, Zsámbok Piroska helyettes lelképásztort Kövecsesről helyettes lelkésznek a Gicei Református Egyházközösségbe, Tóth Árpád helyettes lelképásztort Pozbáról helyettes lelkésznek a Garamvezekényi Református Egyházközösségbe (missziói megbízása a csatai és az oroszai gyülekezet létrehozására is kiterjed), Vargha Balázs segédlelkészt Csicsóról segédlelkésznek a Szádelői Református Egyházközösségbe (felügyelő lelképásztora: Hranýó Mihály tornagörgői lelképásztor).

– Bodnár Noémi kassai beosztott lelképásztor szolgálati jogviszonyát 2011. október 1-jei hatállyal a gyülekezetben fél munkakörre módosítja, és feltételesen fél munkakörben intézeti lelkészként az egyházzenei osztály asszisztensi feladatát kell ellátnia.

– Pándyné Kovács Tímea segédlelkészt a Kassai Református Egyházközösségből 2011. október 1-jei hatállyal áthelyezi az Abaújszinei Református Egyházközösségbe, gyülekezeti segédlelkészi jogviszonyát fél munkakörre módosítja, és feltételesen fél munkakörben intézeti segédlelkészként fordítói feladatot kell ellátnia.

– 2011. október 1-től segédlelkészként alkalmazza és kirendeli szolgálatra: Csillag Balázst segédlelkésznek a Dunaszerdahelyi Református Egyházközösségbe (felügyelő lelképásztora: Görözdí Zsolt), Fejes Ágnes esperesi segédlelkésznek a Gömöri Református Egyházme gyébe (felügyelő lelképásztora: Nagy Ákos Róbert esperes), Mikos Tamást segédlelkésznek a Rimaszombati Református Egyházközösségbe (felügyelő lelképásztora: Molnár Sándor), Mikos Annamáriát segédlelkésznek (fél munkakörben) a Tompa Mihály Református Gimnáziumba (felügyelő lelképásztora: Molnár Sándor), Pogány Krisztinát segédlelkésznek a Csicsói Református Egyházközösségbe (felügyelő lelképásztora: Lévai Attila), Udvardi Évát segédlelkésznek a Komáromi Református Egyházközösségbe (felügyelő lelképásztora: Fazekas Zsuzsanna), Vargháné Varga Zsuzsannát segédlelkésznek a Bódvavendégi Református Egyházközösségbe (felügyelő lelképásztora: Hranýó Mihály tornagörgői lelképásztor), Ján Šoltész es-

A ZSINATI TANÁCS 22. ÜLÉSÉRŐL

peresi segédlelkésznek a Nagymihályi Református Egyházme gyébe (felügyelő lelképásztora: Mária Meňkyová esperes).

– Langschadl István segédlelkészi kirendeléséről nem tudott dönteni, ezért megbízta a Zsinati Elnökséget, hogy az érintettekkel történt konzultációt követően határozzon. (A Zsinati Elnökség a 2011. szeptember 23-án elektronikus formában megtartott, 19. ülésén a felhatalmazás alapján úgy döntött, hogy Langschadl Istvánt 2011. október 1-jei hatállyal segédlelkészként alkalmazza és kirendeli szolgálatra a Kiskövesdi Református Egyházközösségbe, ahol Molnár Elemér esperes lesz a felügyelő lelképásztora.)

– Tudomásul vette, hogy a segédlelkészek kibocsátása 2011. október 2-án a Nagypeszeki Református Egyházközösségben lesz.

– Batta István lelképásztort, egyházunk sajtószóvivőjét 2011. október 1-jei hatállyal kinevezi külügyi tanácsossá.

– Reformációs alapot hoz létre, melynek bevétele 2017-ig minden évben az október 31-ei perselypénz lenne. A reformációs alpból járulna hozzá egyházunk a wittenbergi templom felújításához, és ebből az alpból lenne finanszírozva az egyházunk által szervezendő 2017. évi jubileumi ünnepség is.

– Tudomásul vette, hogy a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárságától pályázat alapján a Templom és Iskola programból egyházunk összesen 4 000 000 forint támogatást kap, amely a következőképpen kerül felhasználásra: 2 000 000 forint a lelkészto vábbképzőre, 500 000 forint a pedagógus-to vábbképzőre, 1 000 000 forint a Tompa Mihály Református Gimnázium tornatermének a felújítására és 500 000 forint a Martosi Református Alapiskola épületének a felújítására.

– Magyarországi keresztyén közösségek és a Billy Graham Evangelizációs Társaság együttműködésében 2012. június 1-je és 3-a között megrendezésre kerül a Reménység fesztivál. A Zsinati Tanács jóváhagyta, hogy egyházunk is bekapcsolódjon a Papp László Budapest Sportarénában megrendezendő fesztiválba.

– A missziói munka elősegítése céljából koreai támogatásra ajánlja Simon Ilonát, Tóth Árpádot, Molnár Árpádot, Éles Györgyöt és Gebe Lászlót, a gyülekezetben végzendő szolgálatok elősegítése céljából pedig Polák Magdolnát, Androvics Erzsébetet, Siposné Várady Klárát,

Kása Melindát, Dócs Szilviát, Pusztai Zoltánt, Marek Kačkošt, Marianna Slávikovát és Samuel Knežót.

– Hranýó Mihály tornagörgői lelképásztor, zsinati képviselő 2011. szeptember 13-án kelt levelében indítványozta a Közalapról szóló 1/2009-es számú törvény módosítását, mégpedig abban az értelemben, hogy bizonyos kulcs szerint kezdje meg a személyi keret kifizetését. A Zsinati Tanács Hranýó Mihály indítványát a Zsinat tavaszi ülése elé terjeszti.

– A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinata a VIII. ciklusa 5. ülését 2011. november 3-a és 6-a között Rimakokován tartja. A Zsinat nyitó istentisztelete keretében lelkészszen telésre kerül sor Rimaszombatban. A Zsinati Tanács a Zsinat elé a következő tárgysorozati pontokat terjeszti: a 4. ülés jegyzőkönyvének elfogadása; az egyházközösségek jogállásáról és társulásáról szóló törvénytervezet; a lelkészek választásáról szóló törvénytervezet; a lelképásztori díjlevél tervezete; a Közalapról szóló 1/2009-es számú törvény módosítása; alkotmánymódosítás; az egyházban kialakult feszültség kérdése és a kreditrendszer.

– Tudomásul vette, hogy Szaszák József kiskövesdi lelképásztor 2011. szeptember 8-án kelt levelében lemondott megválasztott lelkészi státusáról a Kiskövesdi Református Egyházközösségben, és 2011. október 1-jei hatállyal áthelyezi a Zempléni Református Egyházközösségbe. A Zsinati Tanács megállapítja, hogy a Kiskövesdi Református Egyházközösség lelkészi állása megüresedett, az esperes járjon el a hatályos törvények értelmében. Az egyházközösségben kialakult helyzetre való tekintettel a Zsinati Tanács tizenkét hónapig nem járul hozzá lelkészválasztáshoz a Kiskövesdi Református Egyházközösségben.

– Köszöni Csík György tanyi lelképásztor áldozatkész és odaadó szolgálatát az úgynevezett Áldás projekt kapcsán, és szeretné, ha folytatódna; a vele kapcsolatos felmérési munka finanszírozását a behozott építkezési anyagokban részesülő egyházközösségekre kell ráterhelni.

– Kivételesen hozzájárul ahhoz, hogy a Tanyi Református Egyházközösség a Közalap építkezési keretéből a gyülekezeti ház talaja betonozására kapott 2500 euró támogatást a villanszerelési munkálatok finanszírozására használhassa fel.

– Hozzájárul ahhoz, hogy Kis Jolán levéltáros oktatói tevékenységet folytasson a Selye János Egyetem Református Teológiai Karán.

Összefogásra van szükség ÜLÉSEZETT AZ MRETZS

2011. június 30-án Balatonlellén a Magyarok Világtalálkozója részeként valósult meg a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata évi ülése. **Erdélyi Géza** lelkészi elnöki jelentését **Szabó Sándor** ügyvezető elnöki beszámolója követte. Mindketten szóltak az elmúlt év történéseiről, és hangsúlyozták: a magyar reformátusság ügye az összefogáson áll vagy bukik.

Majd szó esett a presbiteri szolgálatról (**Szabó Dániel**), a misziói munkáról (**Bojtor István**), a diaszpóráról (**Bóka András**), a jogi helyzetről (**Tóth Miklós**), a himnológiai ügyekről (**Horvay László**), a teológiai helyzetről (**Benke György**), az oroszországi reformátusok (**Vass Károly**) és a horvátországi reformátusok (**Kettős János**) életéről.

Az ülés elfogadta a 2010. évi zárszámadást és az idei évi költségvetést. Az MRETZS igen szerény anyagi eszközöket tud csak

Szabó Sándor a jelentését tartja, mellette Erdélyi Géza, Kovács Zoltán világi elnök és Kis Boáz

mozgósítani, mivel a tagdíjakat jórészt csak a kisebb egyházak fizetik be. **Kis Boáz** ügyvezető titkár azért a 2011. évi pénzügyi terv kapcsán

kifejezte reményét, hogy a működéshez meglesz a pénz. Az ülésen bemutatták a *Magyar reformátusok a nagyvilágban* című könyvet is (július–augusztusi számunkban recenziót írtunk róla).

–kis–

Nagyölvedi ifjak kirándulása Egy fantasztikus hét a nyárból

2011. július 11-én indultunk el Nagyölvedről Magyarország egy kis falujába, Kőtegyánba, ahonnan fafaragók érkeznek hozzánk minden évben. A helyi református gyülekezet tagjai hatalmas vendégszeretettel fogadtak. Bemutatták a falujukat, elvittek a gyulai gyógyfürdőbe, majd megtekintettük a várat.

Utunkat Erdélybe folytattuk: első megállónk Körösfőn volt, ahol a falu alpolgármestere megmutatta a templomot és Vasvári Pál egykori otthonát. A szállásunk Zsobokon volt, ahonnan másnap ellátogattunk a szomszéd faluba, Sztánára. Ott a lelkipásztor megmutatta a református templomot, majd kétórás túra következett tele látivalókkal (láthattuk többek között Kós Károly egykori házát, a Varjúvárat is). Elmentünk Csucsára is, a kastélyba, melyben Ady Endre és felesége, Csinszka élt. Több kalotaszegi templomot is meglátogattunk, a bánffyhunyadi megtekintése után a Körös partján kötöttünk ki: lógattuk a lábunkat, pancsoltunk, jókat neveltünk és szórakoztunk.

Másnap Kolozsvárra mentünk, ahol először ellátogattunk a teológiára, ahol a mi kedves lelkipásztorunk, **Antala Éva** tanult; utána megismerkedtünk a város nevezetességeivel. E kimerítő nap után megnéztük a zsoboki templomot, az iskolát és a gyülekezet árvaházát. Este jólesett a pihenés, de természetesen akkor sem maradhatott el a beszélgetés és szórakozás. Hazafelé még megálltunk Debrecenben egy kicsit körülnézni.

Kirándulásunk egyik napján sem maradhatott el Isten igéje, mindennap találtunk időt az elcsendesedésre (hol reggel, hol este, hol útközben). Kértük az Úr áldását egész hétre, és hálát adtunk a gondoskodásáért.

Szalma Barbara

Az Úr kegyelmében Kisgéresben Zempléni egyházmegyei nap

2011. június 25-én Kisgéresben első alkalommal rendezték meg a zempléni egyházmegyei napot. **Fazekas László** püspök Isten igéjével, **Furik Csaba** polgármester köszöntéssel és **Molnár Elemér** esperes hálaadással nyitotta meg a találkozót. (A gulyásfőzőverseny és a futballmérkőzések résztvevői már kora reggel megkezdték az erejük összemérését.)

Az egyházmegye szinte minden gyülekezetéből és Magyarországról is érkeztek reformátusok, akik a programok gazdag kínálatából válogathattak. A gyerekek kipróbálhatták magukat új szatbanban – **Mudi Róbert** vezetésével, vagy pedig felkapaszkodhattak a községben közlekedő lovas kocsira. A kisgyermekes szülők örömmel fogadták a játszósátor kínálta lehetőséget, ahol szakképzett óvónők felügyelték a kicsiket. A könyvsátornál keresztény témájú irodalmat lehetett vásárolni, egy másik sátorban a gyülekezetek által készített tablók voltak láthatók, bemutatva a gyülekezetek életét. A bodrogszentesi fiatalok Isten igéjével feliratozott köveket árusítottak, a befolyó összegből támogatva a rendezvényt.

Eközben a színpadon egymást követték a különböző előadások. A gyerekek nagyon élvezték a sátoraljaújhelyi Palánta bábcsoport előadását. Délután az egyházmegye kórusai (ladmóci, kisgéresi, örösi, kistárkányi, ágcsernyői-kiscsernyői közösen, kiskövesdi) mutatkoztak be, és fellépett a kistárkányi bábcsoport. Emellett a gyülekezetek más téren is bemutatkoztak, többek között a községükben népszerű hagyományos népi ételekkel.

A kultúrház termeiben különböző előadások, beszélgetések folytak, mégpedig Furik Csaba, **Géresi Róbert** és **Szabó Annamária** vezetésével. Emellett megtekinthető volt egy gyermekrajzokból nyílt kiállítás is (gyülekezeti címer és kedvenc bibliai történet témájában).

Délután megtörtént a versenyek győzteseinek kihirdetése (a futballbajnokságot a kisgéresi csapat, a gulyásfőzőversenyt pedig a szentmáriai gyülekezet nyerte meg). Az este az Ige közelségének, jobb megismerésének jegyében zajlott. A Szikra zenekar di-

csőítő énekei után **Fejér Zoltán**, a Sárospataki Református Kollegium lelkész-hitoktatója tartott evangelizációt, és a debreceni Éden zenekar koncertjével ért véget a találkozó.

Az egyházmegye lelkészeinek, gyülekezeteinek példás összefogását dicséri ez a nap, amely áldottan zajlott, az Úr kegyelmében. Mindezek mellett külön köszönet illeti a kisgéresi gyülekezet tagjait, lelkészeit és nem utolsósorban polgármesterét, hiszen vendégszeretetük, odaadásuk és a jól megszervezett alkalom tette élvezhetővé, ünnepélyessé ezt a napot.

Györky Szilvia

2011. július 29-e és 31-e között ökumenikus imanapokat tartottunk Rozsnyón a három történelmi egyház templomában, ahol kárpátaljai, erdélyi és budapesti lelkészek szolgáltak.

29-én a református templomban gyűltünk össze a katolikus és evangélikus testvérekkel, ahol **Buza Zsolt** helybeli református lelkész üdvözölte a vendégeket. Ugyanő tolmácsolta **Osztie Zoltán** budapest-belvárosi plébános igehirdetését a szlovák testvérek számára. Az igehirdető a *Jn 17,20* alapján kiemelte, hogy az Úr Jézus a főpapi imájában azért imádkozott az Atyához, hogy a követői egyek legyenek; a keresztyén egyetemességnek a szeretetben kell megnyilvánulnia. Fontosnak tartotta azt is elmondani, hogy nem a katólicitás, az évszázadokon át uralkodó nézet jelenti az egyetemességet, hanem Jézus, a Megváltó – rajta keresztül valósulhat meg a keresztyén egység.

Zalán Péter a budapesti Deák téri evangélikus gyülekezet nevében köszön-

Jézusban valósul meg a keresztyén egység Ökumenikus imanapok Rozsnyón

tötte a rozsnyói testvéreket. Párhuzamot vont a saját gyülekezete és a rozsnyói múltját tekintve. Az ő első, protestáns gyülekezetüket német ajkú keresztyének alapították, s hozzájuk csatlakoztak a szlovák és a magyar hívek, akiket a közös hit kapcsol össze. A hitet nem szabad a nyelvnek alárendelni, hanem a nyelv legyen az eszköze a hit terjedésének – mondta.

Július 30-án az evangélikus templomban **Mihulyák László** kárpátaljai katolikus pap az Úri másdság lényegére mutatott rá: ha mi Atyánknak szólítjuk teremtő Urunkat, akkor alaposan vessük a szívünkbe: meg kell tanulnunk az ő gyermekeinek lenni. Az első keresztyének egy szívvel és egy lélekkel emelték szívüket Istenhez. Az ökumenikus mozgalom ki mondja, hogy az evangélium terjedésének legnagyobb akadálya a keresztyének meg-

osztása volt; azoké, akik azt mondták: mi Atyánk.

Vasárnap **Ferencz Gábor**, a torockói unitárius gyülekezet lelkipásztora szólt templomunkban az igazságról, a *Jn 8,32* alapján. Jézus azt mondta a tanítványainak, hogy ismerjék meg az igazságot, mert az igazság megszabadítja őket. Akarjunk hát bizonyosságot tenni az igazságról és a szeretetről, mellyel Isten szeret minket, és az ő Lelkét adja belénk, hogy megértsük: ez az üzenete a múltnak és célja a jövőnknek.

Az ökumenikus imanapok a vasárnapi misével fejeződtek be a Szent Anna-templomban, ahol **Porpik Hegyi Kelemen** gyergyószentmiklósi főesperes szolgált. Istennek legyen dicsőség ezekért az áldott alkalmakért!

Mixtaj Johanna

Négy földrajzilag távoli gyülekezet testvéri egysége FELSŐRÁSBAN TALÁLKOZTAK

2011. augusztus 10-e és 15-e között testvéri látogatáson volt Felsőrásban a leányegyházközség erdélyi testvérgyülekezetének, Négyfalunak a küldött-sége.

A vendégek a vendéglátó gyülekezet lelkipásztora és gondnoka vezetésével kirándulást tettek a szepesi várhoz, valamint a „fekete városba”, Lőcsére. Este az alsófalui templomban **Balogh Attila** kárpátaljai, salánki lelkipásztor hirdette az igét. Időközben csatlakoztak a gyülekezethez a vajdasági Pacserről érkezett képviselők is, élükön a gyülekezet gondnokával, **Németh Károllyal**. (Mindkét gyülekezet Négyfalu testvérgyülekezete.)

Másnap a négy gyülekezet hívei Martonházát (az aragonitbarlangot), valamint Krasznahorka büszke várát keresték föl. Szombaton falunap volt Felsőrásban, a község megalakulása 745. évfordulójának

tiszteletére. Az ünnepi istentisztelet szónoka **Márk László Gyula** négyfalui lelkipásztor volt, aki a *Dán 1,17–21* alapján szólt a hívők elkülönülésének és önazonosságunk megőrzésének szükségességéről.

Az istentiszteletet követően az egyes gyülekezetek képviselői elhelyezték a kegyelet koszorúit a templom tőszomszédságában található emlékművön, mely őrzi a községről szóló első írásos emlék dátumát: 1266-ot. A kegyeleti ünnepségen, melyet a Szózat, valamint a Székely himnusz elnéklése zárt, a jelenlevők egyperces néma főhajtással adóztak **Gyenge András** négyfalui gondnok emléke előtt, aki **Juhász Péter** nyugdíjba vonult lelkipásztorral együtt a testvérgyülekezeti kapcsolat fennmaradásának éltető motorja volt.

A gyülekezetek tagjai átadták egymásnak ajándékaikat: a négyfaluiak az Erdélyi

Református Egyházkerület faragott címerét hozták, valamint egy úrasztali terítőt. A felsőrásiaiak pedig **László Ottó** hanvai kovácművész egy-egy adventi gyertyatartóját adták át a három gyülekezet képviselőinek – abban a reményben, hogy az egyházi esztendő kezdetén, amikor fellobbban az első adventi gyertya lángja, a testvérgyülekezetek tagjai egymásért fognak imádkozni. **Márk László Gyula** lelkipásztor kezdeményezésére a következő négy évben a testvéregyházak lelkipásztorai igehirdetést dolgoznak ki, amit egyazon vasárnapon fognak felolvasni. **Tóth László** vendéglátó lelkipásztor szerint ennek legmegfelelőbb időpontja a május 22-éhez – a református egység napjához – legközelebbi vasárnap lenne.

Az ünnepi istentiszteletet szeretetvendégség követte, ahol **Miklós Aladár** gondnok, polgármester ismertette a település történetét, majd **Rákos Loránt** zsinati tanácsos, naprágyi lelkipásztor mondott pohárköszöntőt. Tolmácsolta Egyetemes Egyházunk köszöntését, valamint Isten áldását kérte a jelenlevők életére.

A vasárnapi istentiszteleten **Bálint László** brassói lelkipásztor hirdette az igét az *ApCsel 8,35* alapján, és hitet tett a missziói lelkület fontossága mellett. (A kántori szolgálatot mindkét felsőrásiai istentiszteleti alkalmon **Márk László Gyuláné**, okleveles kántor végezte.)

Egyedül Istené legyen a dicsőség ezekért a találkozásokért, melyek során egymás hite által épülve magyarságunkban is megerősödünk.

Tóth László

A vendégsereg a lőcsei kiránduláson

2011. augusztus 14-én a nagykaposi református gyülekezet szervezésében került sor az Ungi Református Egyházmegye első kórustalálkozójára, melyen két kárpátaljai kórus is részt vett.

A nyitó istentiszteleten az igét **Édes Árpád**, az SZRKE egyházzenei osztályának tagja hirdette az *ApCsel 14* alapján. Az emberi kapcsolatok fontosságáról szólt, a közösség erejéről, mely nem engedi, hogy a diabolos (szétdobáló) szétszórjon bennünket. A hangok összevisszaságából is úgy lesz összhang, ha szépen elrendezve vannak egymás mellett, s ebben a harmóniában a teremtett ember a Teremtőjéhez közelít – hangsúlyozta az igehirdető.

Utána **Fazekas Lídia** pedagógus elszavalta Reményik Sándor *Kövek zsolttára* című versét, melynek sorai szépen illeszkedtek az igehirdetéshez. A jelenlevőket **Pándy Árpád** helybeli lelkipásztor köszöntötte, majd bemutatta a kórusokat, melyek fellépési sorrendben a következők

Kárpát-medencei református tanévnyitó

Felemelő ünnepség Rimaszombatban

A helyesen nevelt ifjak célba találnak, mint a jól kilőtt nyilvessző – hangsúlyozta **Fazekas László** püspök a *Zsolt 127,4* alapján megtartott igehirdetésében, amely szeptember 3-án a rimaszombati templomban megtartott Kárpát-medencei református tanévnyitón hangzott el.

Az alkalmon a Kárpát-medencében működő mintegy 130 református oktatási intézményből több mint ötven képviseltette magát, egy-két tanárral és diákkal. Zászlós menetük végigvonult a városban: a Tompa Mihály Református Gimnázium épületétől a Fő téren álló templomig. Közűk voltak azok a helybeli elsősök is, akik úgy léptek be a TMRG közösségébe, hogy magukat Isten kegyelmébe ajánlották a

Az első kórustalálkozó az ungi egyházmegyében ÉNEKELTEK ÉS ZENÉLTEK

voltak: a nagykaposi Cantabile kamarakórus, a nagydobronyi Sófár együttes (Kárpátalja), a nagyráskai református énekkar,

a bátyui-újбатыui református énekkar (Kárpátalja) és a nagykaposi gyülekezeti énekkar.

A kórusok előadásában ifjúsági énekeket, ébredési énekeket, kánonokat, több-

szólamú kórusműveket, zsolttárokot, dicséreteket hallhattunk, valamint a harmónium-, gitár-, hegedűkíséret és a dob sem hiányzott. A kórustalálkózót **Édes Árpád** értékelte, aki minden kórusnak átadta az egyházzenei osztály énekfüzeteket tartalmazó ajándécsomagját; a gyülekezet lelkészétől pedig emléklapot kaptak.

Zárszót **Mártha Géza** esperes mondott, aki örömet fejezte ki, hogy az ungi egyházmegyében sor került az első kórustalálkozóra. Templomi együttlétnéket a *Bár szétszakadva él az egyház* című énekkal, majd a Himnusszal fejeztük be.

Barkó Zsuzsa

Kovály Erzsébet iskolalelkész kezébe lett fogadalomtétellel.

A tanévet **Sebők Attila**, a TMRG igazgatója nyitotta meg, aki visszatekintett az iskola dicső, de hányatott múltjára, majd kinyilvánította: olyan diákokat szeretnének nevelni, akik saját maguk el tudják dönteni, mi a helyes. Egy kis súlyt is helyezett a vállukra, amikor így biztatta őket: „Bennetek látjuk a jövőt, a munka nagy része rátok vár.”

A jelenlevőket köszöntötte **Pék László**, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének elnöke, illetve **Szigeti László**, az MKP oktatási és kulturális alelnöke. Sajátos helyi viszonyaink alapos ismeretében mindketten hitet tettek az oszloptartók állhatóságának szükségessége és kicsi, szerény, de erős közösségeink jövő-

Martosi kisdíjakok népviseletben

vője mellett, beleértve a szórványok újjászervezését is. **Répás Zsuzsanna**, nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár ünnepi beszédében arra irányította a figyelmet, hogy a magyar iskolák a közösségépítés legfontosabb színterei, a megmaradás zálogai. **Ábrám Tibor** tiszánineni főgondnok beszédében különös jelentőséggel bírtak a Generális Konvent különböző finanszírozási programjai.

A tanévnyitó méltóságát emelték valamennyi iskolánk (Alistál, Érsekkéty, Léva, Martos, Rimaszombat, Rozsnyó és Vaján) diákjainak kis művészeti összeállításai, akiknek **Édes Enikő** közoktatási tanácsos köszönte meg a fáradozásukat. Ugyanő mondott köszönetet minden résztvevőnek, különösen a házigazda gyülekezetnek és iskolának, valamint az egyházkerületek azon felelőseinek, akik az alkalom előkészítésében a segítségére voltak.

–akb–

A rimaszombati elsősök fogadalomtétele. (Kis Lukács felvételei)

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara életéből

A Selye János Egyetem Református Teológiai Karán augusztus 26-án zajlottak a nagydoktori és a kisdoktori képzésre a felvételi vizsgák.

A nappali tagozatos PhD-képzésre felvételt nyertek: **Langschadl István** (az újszövetségi tanszékre), **dr. Rákos Loránt** (a gyakorlati teológiai tanszékre) és **Molnár Árpád** (a gyakorlati teológiai tanszékre); levelező tagozaton pedig **Tömösközi Ferenc** (az egyháztörténeti tanszéken) kezdheti meg doktori tanulmányait.

A rigorózus (kisdoktori) képzésre (ThDr.) felvételt nyert: **Erdélyi Zoltán** (az egyháztörténeti tanszékre).

A karon augusztus 30-án sikeresen megvédték nagydoktori disszertációjukat a következő hallgatók: **Abaházi Zsolt** (munkájának címe: *Vallások a Magyar Királyság területén a 15. századtól a 18. századig*) és **Czinke Tímea** (munkájának címe: *A Szlovákiai Református Keresztény Egyház és a katechézis*). Mindketten jogosultak lettek a PhD tudományos fokozat viselésére.

A Selye János Egyetem Református Teológiai Karára szeptemberben a következő hat személy iratkozott be és kezdte meg teológiai tanulmányait: **Bobvos Gergely Máté** (Kecskemét), **dr. Fazekas István** (Százhalombatta), **dr. Geoffrey Holder** (Langenbruck), **Kovácsné Smatarla Ibolya** (Budapest), **Mikuláš Pospíšil** (Nagykapos) és **Szűcs Zoltán** (Székesfehérvár).

*

A kar *A tudomány hete 2011* keretében a következő előadásokat szervezi, melyekre szeretettel vár minden érdeklődőt:

2011. november 8-án, kedden 11 órától **Molnár János** (az SJE RTK dékánja, tanszékvezető) *Hazai református egyházunk képe a Csehtestvér és a Szlovákiai Evangélikus Egyház egyes képviselőinek szemében* címmel tart előadást.

November 9-én, szerdán 11 órától **Márkus Mihály** (a Dunántúli Református Egyházkerület volt püspöke, a Pápai Református Teológiai Akadémia tanszékvezetője) *Kérdőjelek a 21. századi lelkészképzésben* címmel értekezik.

2011. november 24-én, csütörtökön 14 órától **Köszeghy Miklós** (a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának külügyi dékánhelyettese) előadása a *Dávid és a filiszteusok* címet viseli.

Országos tanévnyitó. A szlovákiai magyar iskolák országos tanévnyitó ünnepségét szeptember 3-án a roznynói székesegyházban tartotta a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége. Az ökumenikus istentiszteleten igehirdetéssel szolgált egyházunk püspöke, Fazekas László. Vele együtt szolgált még Pásztor Zoltán római katolikus vikárius Kassáról és Mondok István görög katolikus pap Tornahorvátiból.

Kézről kézre. Ötödik alkalommal szervezte meg a Szlovákiai Református Keresztény Egyház Diakóniai Központja a Kézről kézre elnevezésű jótékonyági csereberét. A szeptember elején a komáromi parókia udvarán megvalósult rendezvénynek köszönhetően 730 euró gyűlt össze, amellyel egy játszósarok elkészítését támogatják. Az előző rendezvény bevételi összegével így most már 1145 euróval tudnak hozzájárulni a komáromi gyülekezet tervének a megvalósulásához. A Kézről kézre a komáromi fiatalok önkéntes munkájának köszönhetően valósulhatott meg, mégpedig a Selye János Egyetem könyvtára és a komáromi református nőegylet támogatásával.

Irodát nyitott a Fíresz – Duna Mente. Szeptember elején Komáromban irodát

Lelkészképesítő vizsgák

2011. szeptember 13-án Komáromban került sor az I. lelkészképesítő vizsgára. Az egyházunk Lelkészképesítő Bizottsága előtt megjelent teológiai abszolvenssek és már exmittált lelkészek közül az alábbiak tették le sikerrel a segédlelkési vizsgát: **Csillag Balázs** (Vágselylye), **Csizmadia Ferenc** (Marosvásárhely), **Egri Gergő** (Bacska), **Fejes Ágnes** (Runya), **Langschadl István** (Eger), **Mikós Tamás** (Komárom), **Mikós Annamária** (Nagygyenyő), **Pogány Krisztina** (Komárom), **Samuel Knežo** (Töketerebes), **Székely Zsolt Ferenc** (Budapest), **Udvardi Éva** (Kisújfalu) és **Vargháné Varga Zsuzsanna** (Tanya).

Szeptember 14-én ugyancsak Komáromban az alábbi segédlelkészek tették le sikeresen a II. lelkészképesítő vizsgát, miáltal teljes jogú lelkésszé, illetve választhatóvá váltak: **Bodnár Noémi** (Kassa), **Édes Ákos** (Deáki), **Gál László** (Komárom), **Kettősné Csiffáry Éva** (Szentlászló – Horvátország), **Nyékly Miklós** (Szalóc), **Ürmösi Mónika** (Porrog – Magyarország), **Vargaestók Dávid** (Pályin) és **Végső László** (Dunaszerdahely).

Ugyanezen a napon került sor **Éles György** (Prága) honosító vizsgájára is.

nyitott a Fial Reformátusok Szövetsége. A Megye utca 14. szám alatt a 108. sz. ajtó tárva-nyitva áll hétfőtől péntekig (kedd kivételével) 9–12 és 13–17 óra közt. A Fíresz-tagokat és az érdeklődőket Gyurcsin Júlia munkatárs fogadja.

Nyilas Misi pakkot kapott. A Diakonia Reformata nonprofit szervezet igazgatótanácsa és a gyűjtésben részt vevő további szervezők szeretettel hirdetik, hogy idén is megrendezik a *Nyilas Misi pakkot kapott* elnevezésű ajándékcsoomag-gyűjtést. 2011 adventjében tehát újra alkalom nyílik az ajándékozásnak erre a formájára. A gyűjtéssel kapcsolatos részletes tájékoztatás november folyamán várható.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Október 16-án 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Révész Tibor zselizi lelképásztor az aranyborjú készítésének okáról és következményéről szól igehirdetésében a hallgatókhoz.

November 6-án 8.05-kor a Világosságban Kassainé Mártha Tímea lévői lelképásztor arról szól igehirdetésében, hogy miért törte össze Mózes a parancsokat tartalmazó kőtáblákat, amelyeket Isten adott útmutatásul a népnek.

November 20-án 8.05-kor a Világosságban Antala Éva nagyölvédi lelképásztor igehirdetésének az a témája, hogy az Úr miért nem akar a népe között maradni.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 12.05.

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a református lelkési hivatalokban és a szerkesztőség címen.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09